DATUM: 31. 12. 2025

Dohledový benchmark č. 1/2025

Očekávání sekce dohledu nad finančním trhem týkající se ověření řídicího a kontrolního systému instituce v oblasti AML/CFT

1. Relevantní právní úprava

Ověření řídicího a kontrolního systému (dále jen „ŘKS“) v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „AML/CFT“) předpokládá ověření celkového fungování a nastavení AML/CFT systému, nebo jeho části, v dané instituci oproti všem relevantním právním předpisům a standardům. Základní právní rámec upravující oblast AML/CFT, relevantní pro finanční instituce, sestává zejména z následujících právních předpisů:

- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AMLZ“)
- Zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 69/2006 Sb.“)
- Zákon č. 1/2023 Sb., o omezujících opatřeních proti některým závažným jednáním uplatňovaných v mezinárodních vztazích
- Nařízení vlády č. 210/2008 Sb., k provedení zvláštních opatření k boji proti terorismu, ve znění nařízení vlády č. 88/2009 Sb.[1]
- Vyhláška č. 67/2018 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AMLV“)
- Vyhláška č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 163/2014 Sb.“)
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113 ze dne 31. května 2023 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a některých kryptoaktiv a o změně směrnice (EU) 2015/849 (dále jen „TFR“)
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/758 ze dne 31. ledna 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849, pokud jde o regulační technické normy pro minimální opatření a druh dalších opatření, která musí úvěrové a finanční instituce přijmout ke zmírnění rizika praní peněz a financování terorismu v některých třetích zemích (dále jen „Nařízení Komise 2019/758“)
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1675 ze dne 14. července 2016, kterým se směrnice (EU) 2015/849 Evropského parlamentu a Rady doplňuje o identifikaci vysoce rizikových třetích zemí se strategickými nedostatky

[1] Oblast sankcí upravují rovněž přímo účinné předpisy EU, kterými jsou zejména relevantní rozhodnutí a nařízení Rady EU (jejich výčet je dostupný např. z https://fau.gov.cz/informacni-zdroje).

Další relevantní právní předpisy:

- zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoB“)
- zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSUD“)
- zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPOJ“)
- zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 427/2011 Sb.“)

Přehled uznávaných standardů zveřejnila Česká národní banka (dále jen „ČNB“) na svém webu v Úředním sdělení ze dne 26. května 2009 k některým požadavkům na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti[2].

Jde zejména o standardy, doporučení, rozbory metod a trendů reflektující vývoj v oblasti AML/CFT a obdobné dokumenty (např. „guidance“) určené k předcházení ML/FT, vypracované mezivládní organizací The Financial Action Task Force (dále jen „FATF“)[3]. Dále jsou zmíněny rovněž další relevantní aktéři, zejména:

- Basel Committee on Banking Supervision (BCBS)[4],
- International Organisation of Securities Commissions (IOSCO),
- International Association of Insurance Supervisors (IAIS).

Zásadní jsou dále obecné pokyny v oblasti AML/CFT vydané Evropským orgánem pro bankovnictví[5] (dále také „EBA“), které instituce zohlední ve svých vnitřních předpisech v návaznosti na § 4 odst. 2 AMLV.

Mezi relevantní obecné pokyny EBA patří např.:

- Obecné pokyny EBA/2021/02 podle směrnice (EU) 2015/849 o hloubkové kontrole klienta a faktorech, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi („obecné pokyny k rizikovým faktorům ML/FT“), kterými se zrušují a nahrazují obecné pokyny JC/2017/37 (EBA/GL/2021/02);
- Obecné pokyny EBA k zásadám a postupům v souvislosti s kontrolou dodržování předpisů a úlohou a povinnostmi kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu podle článku 8 a kapitoly VI směrnice (EU) 2015/849 (EBA/GL/2022/05);
- Obecné pokyny EBA k požadavkům na informace v souvislosti s převody peněžních prostředků a převody některých krytptoaktiv podle nařízení (EU) 2023/1113 („obecné pokyny k pravidlům převodů“) (EBA/GL/2024/11);
- Obecné pokyny ke strategiím a kontrolám pro zajištění účinného řízení rizik praní peněz a financování terorismu při poskytování přístupu k finančním službám (EBA/GL/2023/04);
- Obecné pokyny EBA k používání řešení pro on-boarding klientů na dálku podle čl. 13 odst.

[2] https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/legislativa/.galleries/Vestnik-CNB/2009/v_2009_08_21109560.pdf.
[3] FATF je mezivládní organizace, která stanovuje mezinárodně uznávané standardy v oblasti boje proti ML/FT a financování proliferace (International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism and Proliferation, The FATF Recommendations, Updated November 2023, dostupné z https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/recommendations/FATF%20Recommendations%202012.pdf.coredownload.inline.pdf).
[4] Zde lze uvést např. Basel Committee on Banking Supervision: Sound management of risks related to money laundering and financing of terrorism (Guidelines), January 2014 (rev. July 2020).
[5] https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-countering-financing-terrorism

1 směrnice (EU) 2015/849 (EBA/GL/2022/15);

- Obecné pokyny EBA k požadavkům na informace v souvislosti s převody peněžních prostředků a převody některých kryptoaktiv podle nařízení (EU) 2023/1113 (EBA/GL/2024/11);
- Obecné pokyny k outsourcingu (EBA/GL/2019/02).

Obdobně v návaznosti na ustanovení § 4 odst. 3 a § 5 odst. 1 AMLV pak instituce zohlední i jiné uznávané standardy, které jsou aktuální a přiměřené povaze konkrétní instituce, zejména metodické a výkladové materiály a rozhodnutí ČNB, Finančního analytického úřadu (dále jen „FAÚ“) a jiných relevantních národních orgánů.

Mezi tyto materiály patří:

Dohledové benchmarky ČNB[6] a FAQ, např.:

- Dohledový benchmark č. 2/2023 – K provádění kontroly klienta prostřednictvím systému k monitoringu transakcí
- Dohledový benchmark č. 4/2022 – K obezřetnému přístupu úvěrových institucí k veřejně dostupným informacím s dopady do oblasti AML/CFT
- Dohledový benchmark č. 2/2018 – K požadavkům na vybrané postupy pro provádění mezinárodních sankcí
- Odpovědi na dotazy (FAQ) na webu ČNB – k vybraným tématům[7].

Metodické pokyny FAÚ[8], zejm.:

- Metodický pokyn č. 1 - K uplatňování mezinárodních sankcí v souvislosti s financováním terorismu
- Metodický pokyn č. 3 - Zjišťování skutečného majitele povinnými osobami
- Metodický pokyn č. 4 - Podání oznámení podezřelého obchodu jinou formou, než prostřednictvím spojení MoneyWeb
- Metodický pokyn č. 5 - Provádění některých omezujících opatření vůči osobám, subjektům a orgánům, na které se vztahují rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN
- Metodický pokyn č. 7 - Opatření vůči politicky exponovaným osobám, včetně vnitrostátního seznamu funkcí PEP
- Metodický pokyn č. 8 - Kopírování průkazů totožnosti pro účely AMLZ
- Metodický pokyn č. 9 - Kontrola klienta (určený nejen úvěrovým a finančním institucím)

Stanoviska FAÚ[9], zejména k oblastem jako je identifikace klienta, kontrola klienta, PEP a další.

Relevantní stanoviska a výkladové materiály jiných orgánů, např. Příručka Ministerstva spravedlnosti ČR k evidování skutečných majitelů[10].

[6] Dostupné na webu ČNB https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/legalizace-vynosu-z-trestne-cinnosti/metodicke-a-vykladove-materialy/

[7] Odpovědi ČNB na dotazy – vybrané dotazy a odpovědi dostupné na webu ČNB https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/

[8] Dostupné na webu FAÚ z https://fau.gov.cz/metodicke-pokyny

[9] Dostupná na webu FAÚ z https://fau.gov.cz/stanoviska-fau

[10] Dostupná na https://esm.justice.cz/ias/issm/prirucka

2. Úvod

Banky mají povinnost zřídit systém vnitřní kontroly, jehož klíčovými prvky jsou vnitřní audit a průběžná kontrola dodržování právních povinností a povinností plynoucích z vnitřních předpisů instituce (funkce compliance). Tento požadavek vyplývá z § 8b odst. 1 písm. c) ZoB. Součástí rámce řízení rizik instituce je i řízení rizik v oblasti AML/CFT. Zákonný požadavek je upřesněn Obecnými pokyny EBA k vnitřnímu systému řízení a správy (EBA/GL/2021/05)[11], zvláště pak s tématy obsaženými v Hlavě V, bodech 141 a násl. Zmíněné Obecné pokyny se zabývají rámcem vnitřní kontroly, včetně funkce vnitřního auditu a funkce compliance. Posouzení, která vnitřní audit jako třetí linie obrany provádí, zahrnuje i vyhodnocení oblasti AML/CFT.

Tento materiál představuje vodítko pro přístup vnitřního auditu k jednotlivým součástem rámce řízení rizik v oblasti AML/CFT. Podrobně rozebírá související právní povinnosti bank, způsob, jak naplnění povinností zkoumat a jaké podklady pro ověření použít.

Zpráva vyhodnocující systém vnitřní kontroly banky by měla být vždy přizpůsobena povaze konkrétní instituce. Přizpůsobení se především promítne do obsahu a rozsahu zprávy, ale i do vlastních využitých postupů vnitřního auditu, zejména s ohledem na formální náležitosti a strukturu zprávy. Všechna níže uvedená očekávání by tak měla být zohledňována přiměřeně a pouze tam, kde jsou relevantní.

Benchmark níže obsahuje očekávání ČNB s ohledem na ověření řídicího a kontrolního systému konkrétně v oblasti AML/CFT a lze jej obdobně využít jako vodítko i pro jiná ověření ŘKS bank, u kterých dochází k prověřování plnění povinností v oblasti AML/CFT. Mezi taková ověření patří především ověření ŘKS nebo jeho části externím ověřovatelem, které může ČNB na základě požadavku ustanovení § 22a ZoB, při splnění podmínek uvedených v tomto ustanovení, nařídit bance nebo pobočce zahraniční banky z jiného než členského státu. V § 22a odst. 6 ZoB jsou stanoveny minimální náležitosti zprávy o ověření.

Dále je tento materiál využitelný i pro výkon vnitřního auditu či externího ověření u dalších subjektů finančního trhu. Podle § 8b odst. 1 písm. c) bodu 1 ZSUD mají mít i družstevní záložny systém vnitřní kontroly, jehož součástí je vždy vnitřní audit a compliance. Také pojišťovny a penzijní společnosti mají povinnost zavést a udržovat účinný ŘKS, včetně zřízení funkce vnitřního auditu (§ 7 odst. 1 a následující ZPOJ, § 50 zákona č. 427/2011 Sb.).

U těchto subjektů lze materiál využít pro externí ověření. Podle § 8b odst. 1 písm. b) ZSUD má družstevní záložna povinnost zajistit ověření ŘKS jednou za tři roky auditorem, přičemž ČNB má zákonné zmocnění prominout provedení auditu či jeho částí. Podle § 81 ZPOJ může ČNB nařídit tuzemské pojišťovně či zajišťovně, aby auditor provedl ověření jejího ŘKS, nebo jeho části, pokud taková potřeba vyplyne ze zjištěných nedostatků v její činnosti.

Záměrem tohoto dokumentu není stanovit úplný výčet či povinnou a neměnnou strukturu zprávy, která je výsledkem posouzení podle některého z výše uvedených ustanovení. Jejím cílem je však u ověření podle § 22a ZoB, § 8b ZSUD a § 81 ZPOJ usměrnit rozsah a obsah zpráv auditora či jiného ověřovatele za účelem zvýšení jejich využitelnosti a srovnatelnosti.

[11] https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/document_library/Publications/Guidelines/2021/EBA-GL-2021-05%20Guidelines%20on%20internal%20governance/translations/1021312/GL%20on%20internal%20governance%20under%20CRD_CS%20-%20updated.pdf

3. Očekávání ČNB

ČNB očekává, že ověřovatel, externí i vnitřní auditor (dále společně jen „ověřovatel“) svým šetřením zhodnotí **celkové fungování ŘKS** v oblasti AML/CFT na všech liniích obrany, pokud je to relevantní[12], případně v té dílčí části oblasti AML/CFT, na kterou byl audit omezen. V této souvislosti se zejména zaměří na posouzení úrovně organizačních a technických předpokladů příslušné instituce, systému identifikace a hodnocení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „ML/FT“), zajištění neslučitelných a rozhodovacích funkcí, předpisové základny, dostatečnosti zavedených interních kontrolních mechanismů či personálního zabezpečení[13]. V tomto kontextu je klíčové ověřit, zda definované procesy a opatření v oblasti AML/CFT skutečně vstupují do všech činností instituce (use test), zda instituce účinně aplikuje rizikově orientovaný přístup k řízení svých ML/FT rizik, zda jsou nastaveny mechanismy informování a kontroly vertikálně i horizontálně v rámci instituce a zda je nastavení a uplatňování postupů v oblasti AML/CFT v souladu s požadavky právních předpisů. Pokud je to relevantní, obdobně tato pravidla pro řízení rizik zavede a udržuje i instituce se řídicím a kontrolním systémem na konsolidovaném nebo subkonsolidovaném základě.

Způsob a hloubka ověření ŘKS v oblasti AML/CFT přitom vždy zohledňuje velikost, povahu a rozsah činností konkrétní instituce a ML/FT rizika, kterým je vystavena. V návaznosti na rizikově orientovaný přístup je nezbytné zkoumat jednotlivé ověřované oblasti a posuzovat je s ohledem na jejich význam v kontextu dané instituce. Uplatnění rizikově orientovaného přístupu ověřovatelem je klíčové především s ohledem na hodnocení závažnosti jednotlivých zjištění, neboť jejich dopad a význam se může mezi jednotlivými institucemi zásadně lišit[14]. Specifická povaha instituce je rovněž relevantní při stanovení detailu zaměření na konkrétní ověřované oblasti, kde u některých institucí bude odůvodněné věnovat větší míru detailu některým ověřovaným oblastem oproti jiným[15]. Zvolený přístup by měl být ve zprávě vždy alespoň stručně odůvodněn, zejména s ohledem na kontext dané instituce. **V případě, že již rozsah ověření ŘKS bude omezen na jednotlivou dílčí část nebo části oblasti AML/CFT[16], pak se výše uvedená očekávání aplikují přiměřeně. Obecně však ČNB v těchto případech očekává hlubší detail ověření dané části, včetně širšího testování praktické implementace (pokud je to relevantní).**

Pouhá revize vnitřních předpisů ověřovatelem není dostačující k vyhodnocení účinnosti ŘKS instituce a je proto nezbytné testovat i jejich implementaci v praxi. Ze zprávy by mělo být

[12] V rámci ŘKS se obecně uplatňuje tzv. model linií obrany, což znamená, že rizika mají být řízena od 1. linie, která je odpovědná za vlastnictví a řízení rizik při každodenní činnosti, přes 2. linii, která je odpovědná za koordinaci a dohled nad efektivitou a celistvostí rámce řízení rizik až po 3. linii, která zajišťuje nezávislou objektivní kontrolu funkčnosti a efektivnosti systému řízení rizik a je zajišťována zpravidla funkcí vnitřního auditu. Třetí linie obrany pravidelně posuzuje nastavení procesu řízení rizik, dodržování nastavených pravidel, efektivnost a včasnost přenosu informací a identifikuje potenciálně zranitelná místa v tomto procesu.

[13] Personálním zabezpečením je míněno dostatečné množství kvalifikovaných a bezúhonných pracovníků.

[14] Např. v případě úvěrové instituce se zaměřením na retailovou klientelu, která má minimální počet klientů – právnických osob, může být závažnost zjištění týkajícího se zjišťování skutečných majitelů nižší než v případě jiného obchodního modelu instituce. Vždy ale záleží na celkovém posouzení dopadů.

[15] Zatímco u některé instituce bude korespondenční bankovnictví významnou součástí jejího obchodního modelu a bude potřeba zkoumat velmi detailně účinnost řízení rizik souvisejících s touto oblastí, u jiných institucí naopak tato oblast může být nerelevantní/neaplikovatelná.

[16] Toto omezení vyplývá např. z plánu činností vnitřního auditu či nařízení takového omezení ČNB.

jednoznačně patrné, zda se jednotlivý výrok (tedy nalezení pochybení či naopak potvrzení souladu s právními požadavky) týká posouzení vnitřních předpisů či jejich skutečné implementace[17].

Níže uvedená doporučení jsou základem, u něhož ČNB očekává, že jej ověřovatel v součinnosti s hodnocenou institucí blíže rozpracuje, rozšíří a přizpůsobí povaze instituce.

4. Doporučená struktura a obsah

Obsah zprávy stanovuje § 22a odst. 6 ZoB. Při naplnění těchto požadavků ČNB očekává, že zpráva bude mj. obsahovat následující součásti:

- vymezení standardů, kterými se ověření řídí;
- popis instituce, u které dochází k ověření ŘKS v oblasti AML/CFT, a ověřovaných oblastí;
- identifikace zavedených mechanismů vnitřní kontroly a zhodnocení funkčnosti a efektivnosti těchto mechanismů, zejména porovnáním s právními předpisy a uznávanými standardy;
- celkové vyhodnocení ověřovaných oblastí vč. specifikace chybějících mechanismů vnitřní kontroly a vyhodnocení závažnosti jednotlivých zjištění.

4.1. Vymezení standardů a formální náležitosti

Předpisy uvedeny výše v části 1 tohoto materiálu nestanoví formální náležitosti na požadovaná ověření a ani v případě auditních zpráv není zákonem určeno, jakou úroveň ujištění má toto ověření auditora poskytovat[18]. Určení úrovně ověření a náležitostí formální struktury je tak na zadavateli, který zajistí, aby byl naplněn účel ověření a zajištěna jeho kvality.

4.2. Popis instituce, u které dochází k ověření ŘKS v oblasti AML/CFT, a ověřovaných oblastí

ČNB očekává, že v této kapitole budou uvedeny, kde relevantní, následující náležitosti:

- Přehled orgánů, výborů a dalších útvarů instituce podílejících se svými činnostmi, pravomocemi a působností na činnostech v oblasti AML/CFT, s uvedením konkrétních osob ve vedení těchto útvarů, resp. osob odpovědných za výkon činnosti v oblasti AML/CFT, včetně uvedení základních vztahů podřízenosti a nadřízenosti v rámci těchto útvarů a instituce jako celku, případně skupiny (hierarchického uspořádání);
- Personální vybavení z hlediska zajištění činností v jednotlivých oblastech AML/CFT.
- Popis ML/FT rizik, kterým je instituce vystavena napříč svou činností;
- Popis působností, pravomocí a schvalovacích a rozhodovacích procesů v rámci instituce

[17] Zpráva by měla posuzovat jak soulad vnitřních předpisů s legislativou, tak dále i soulad skutečné praxe s vnitřními předpisy, případně legislativními požadavky. Toto rozdělení je potřebné i pro formulaci vhodného opatření k nápravě.

[18] Auditorské standardy rozlišují ověřovací zakázky na zakázky poskytující přiměřenou jistotu a zakázky poskytující omezenou jistotu.

s důrazem na řízení rizik v oblasti AML/CFT, např. základní popis odpovědností (činností) jednotlivých orgánů, výborů, útvarů nebo osob v oblasti AML/CFT;

- Přehled a popis[19] vnitřních předpisů instituce pro oblast AML/CFT;
- Základní popis procesů, opatření a kontrolních opatření instituce v oblasti AML/CFT;
- Popis používaných informačních systémů instituce pro řízení ML/FT rizika.

4.3. Identifikace zavedených mechanismů vnitřní kontroly a zhodnocení funkčnosti a efektivnosti těchto mechanismů, zejména porovnáním s právními předpisy a uznávanými standardy

Tato kapitola by měla zahrnovat vyhodnocení řízení rizika s ohledem na jednotlivé ověřované oblasti systému v oblasti AML/CFT dané instituce, a to buď s ohledem na celek systému v oblasti AML/CFT, nebo jednotlivé dílčí části vymezené ze strany ČNB. ČNB očekává, že ověřovatel popíše a vyhodnotí kontrolní mechanismy uplatňované v níže uvedených činnostech instituce, případně v určených kategoriích z níže uvedených činností instituce[20]. Toto ověření ověřovatel uskuteční v návaznosti na požadavky stanovené právními předpisy i uznávanými standardy, popíše zvolené postupy a uvede svá zjištění.

Z popisu posouzení by mělo být vždy jednoznačně rozeznatelné, co je tvrzení instituce, co je obsah vnitřních předpisů, co jsou skutečně institucí zavedené postupy v praxi a co je závěr ověřovatele. Konkrétně by měla být tato část zprávy rozdělena na část popisující stav v instituci (s rozlišením platné předpisové základny a skutečné implementace v praxi) a dále stanovisko ověřovatele porovnávající tyto skutečnosti s právními požadavky a uznávanými standardy. Zde by mělo být stručně, avšak konkrétně, uvedeno, v čem je spatřován nedostatek a zda tento dopadá pouze na předpisovou základnu, na praxi či obě oblasti. U popisu postupů a posouzení ověřovatele by měl být vždy zřejmý rozsah a hloubka posouzení, aby bylo zřejmé, jakým způsobem ověřovatel ověřil uplatňované postupy a testoval je[21].

Zdůrazňujeme, že v této kapitole by měl ověřovatel popsat vnitřní postupy a jejich účinnost tak, jak podle něj skutečně v praxi existují. Není vhodné ani účelné zde uvádět dlouhé citace z vnitřních předpisů či pohovorů se zaměstnanci či osobami vykonávajícími činnost pro instituci na základě jiného než pracovního poměru (dále společně jen „pracovníci“) (tyto informace je vhodné shrnout a konkrétní citace je následně možné uvést v příloze).

Vzhledem k systematice opatření k řízení ML/FT rizik a jejich legislativní úpravy jsou hlavní ověřované oblasti shrnuté v šesti částech, které jsou uvedeny v **příloze** tohoto benchmarku. Zejména je zde navržená následující struktura se základem, který ověřovatel blíže rozpracuje a případně rozšíří, resp. přizpůsobí povaze instituce.

[19] Popisem se rozumí shrnutí obsahu, poslední aktualizace, kompletnost včetně příloh apod.
[20] Případně uvede, že nejsou pro instituci relevantní.
[21] Jako příklad lze uvést, že je vždy jednoznačně patrné, zda ověřovatel pouze ověřil existenci určitého předpisu, či i naplnění jeho formálních náležitostí, nebo i zkoumal účinnost a kvalitu jeho obsahu.

PŘÍLOHA:

1. Rámec řízení rizik pro oblast AML/CFT a organizační zabezpečení 11
2. Personální a technické zabezpečení 22
3. Identifikace a kontrola klienta 27
4. Transakční monitoring a hlášení podezřelých obchodů 35
5. Implementace sankčních opatření 41
6. Ostatní 44

4.4. Celkové vyhodnocení ověřovaných oblastí, vč. specifikace chybějících mechanismů vnitřní kontroly a vyhodnocení závažnosti jednotlivých zjištění

Jak bylo uvedeno výše, je vhodné jednotlivá zjištění z důvodu přehlednosti stručně představit již u popisu zkoumané oblasti.

Z detailního popisu zjištění by pak mělo být vždy patrné, zda se jedná o pochybení nastavení vnitřních předpisů, či postupů realizovaných v praxi. S tímto souvisí i potřeba u jednotlivých zjištění vždy zkoumat jejich rozsah a důvody za účelem určení, zda se jedná o náhodné pochybení či systémový nedostatek; tato informace by měla být ve zprávě vždy uvedena. Toto je významné zejména u použití kontroly klientského vzorku jako nástroje, kde je vždy důležité posoudit, zda chyba u jednoho či více klientů nebyla způsobena širším systémovým problémem (např. nezavedené postupy, nedostatečné školení, chyby v IT systému, atd.). Naopak některé postupy mohou v praxi fungovat i přes nedostatečně zdokumentované postupy (a příčina takového nedostatku je tedy jiná).

Závažnost zjištění je potřeba dovozovat právě z posouzení výše uvedených skutečností, a tedy zejména s ohledem na dopady a možné dopady na účinnost řízení rizik dané instituce[22]. Závažnost je nezbytné hodnotit v kontextu řízení rizik v oblasti AML/CFT a tedy nad finančními kritérii by mělo převážit posouzení dopadů nedostatku na implementaci požadovaných opatření v oblasti AML/CFT a jejich účinnost. Relevantní je rovněž kontext konkrétní instituce a okruh a rozsah jejích činností (blíže výše u aplikace rizikově orientovaného přístupu).

ČNB očekává, že ověřovatel posoudí závažnost zjištění na následující škále hodnocení závažnosti:

Hodnocení nedostatku	Popis nedostatku	Dopad nedostatku na účinnost posuzovaných opatření v oblasti AML/CFT
Nedostatky s nízkou mírou závažnosti	Nedostatky zejména nesystémového charakteru s nízkou mírou závažnosti	Nedochází k ovlivnění účinnosti posuzovaných opatření v oblasti AML/CFT
Nedostatky se střední mírou závažnosti	Nedostatky systémové i nesystémové, se střední mírou závažnosti	Účinnost posuzovaných opatření v oblasti AML/CFT je částečně negativně ovlivněna

[22] Jako příklad lze uvést právě zjištění neexistujícího zdokumentování procesů, které však byly implementovány v praxi. Tento zdánlivě formální nedostatek může mít významné dopady v případě výměny pracovníků či pouhého zpochybnění aplikovaných postupů, u kterých tak chybí vymahatelnost.

Nedostatky s vysokou mírou závažnosti	Nedostatky převážně systémového charakteru s vysokou mírou závažnosti	Zásadním způsobem dochází k negativnímu ovlivnění účinnosti posuzovaných opatření v oblasti AML/CFT
Nedostatky s velmi vysokou mírou závažnosti	Významné nedostatky systémového charakteru s velmi vysokou mírou závažnosti	Účinnost posuzovaných opatření v oblasti AML/CFT není zajištěna

5. Způsob provedení ověření

Výše uvedený text u jednotlivých ověřovaných oblastí uvádí i doporučené zdroje informací, na kterých lze ověřit soulad zavedených postupů s právními předpisy, ale i jejich účinnost v praxi.

5.1. Předpisová základna

Základem ověření účinnosti, ucelenosti a přiměřenosti ŘKS instituce v oblasti AML/CFT je **posouzení jejích vnitřních předpisů a zavedených postupů**.

Vnitřní předpisy představují zdokumentované požadavky na nastavení vnitřních postupů a procesů. V prvé řadě se u vyhodnocení vnitřních předpisů jedná o posouzení, zda požadované předpisy existují a zda obsahují všechny formální i praktické náležitosti tak, jak požaduje § 22a odst. 6 písm. c) ZoB.

Vnitřní předpisy by měly zahrnovat všechny náležitosti požadované právními předpisy, a to v kontextu specifik dané konkrétní instituce. Především by měly pokrývat všechny relevantní činnosti instituce v potřebném rozsahu, zajišťovat adekvátní vymezení všech klíčových atributů jednotlivých procesů a postupů instituce v oblasti AML/CFT a tím vytvořit předpoklady k tomu, aby vlastní postupy a procesy odpovídaly jejich příslušné úpravě ve vnitřních předpisech instituce, byly zpětně rekonstruovatelné, auditovatelné a byl zajištěn jejich soulad s požadavky právních předpisů.

K naplnění výše uvedených požadavků je nezbytné zajistit praktickou použitelnost předpisů, což vyžaduje jejich jednoznačnost a konkrétní určení kdo, kdy a jak jednotlivé povinnosti bude zajišťovat a kdo za jejich uplatňování zodpovídá.

5.2. Implementace v praxi

Po posouzení vnitřních předpisů je dále nezbytné ověřit jejich praktickou implementaci v procesech instituce, tedy posoudit, jak jsou skutečně v praxi jednotlivé procesy realizovány a jejich účinnost. Zde se bude lišit způsob provedení podle konkrétní ověřované oblasti. **ČNB očekává, že ověřovatel v souladu s uplatněním rizikového přístupu a se zohledněním specifik konkrétní instituce využije k ověření v přiměřeném rozsahu zejména vhodnou kombinaci následujících postupů a metod.**

Základním nástrojem relevantním především pro ověření oblasti identifikace a kontroly klienta, včetně identifikace a hlášení podezření, je **kontrola vzorku**. Způsob výběru vzorku by měl být vždy v souladu s cílem ověření tak, aby byl reprezentativní[23] a přiměřený zkoumanému celku

[23] Jako příklad lze uvést, že při ověřování kvality přístupu k rizikové kategorizaci klientů nelze vzorek vytvořit pouze na základě klientů s přiděleným vysokým rizikem, ale naopak je vhodné zkoumat všechny druhy

(klientskému portfoliu, vygenerovaným alertům, atd.). Přístup k výběru vzorku by měl být v ověření vždy vysvětlen a odůvodněn. Zde se jedná např. o kontrolu klientského vzorku, vzorku vygenerovaných alertů z transakčního monitoringu či sankčního screeningu, vzorku podaných oznámení podezřelých obchodů, aj.

K plošné kontrole těchto oblastí lze rovněž využít **souhrnná data o klientech či transakcích**. Zde lze ověřit plošné plnění některých povinností (mj., i zda jsou všechny nezbytné informace v systému uvedeny), ale i případně identifikovat oblasti, kde je odůvodněné bližší zkoumání (např. četnost chybovosti či chybějících informací). Zároveň tento postup umožňuje plošné posouzení plnění povinností i v kontextu jejich časovosti, např. u periodické kontroly klienta (a související aktualizace klientských informací), šetření alertů z transakčního monitoringu, sankčního screeningu, atd. (tedy zda dochází k tzv. backlogu a jak významnému). Tento postup je vhodným doplněním kontroly vzorku, zejména u vysokých objemů a počtů zkoumaných údajů (klientů, alertů, oznámení).

U transakčního monitoringu a sankčního screeningu je vhodné ověřit obecně **nastavení používaného systému**, tedy zda systém skutečně odpovídá popsanému nastavení. Především se tedy bude jednat o ověření, zda skutečně dojde k požadovaným záchytům v případě splnění uvedených podmínek či zda neexistují skryté výjimky. Účinnost ověření systému zvýší i jeho kontrola prostřednictvím praktického ověření v testovacím prostředí na předem vytvořeném fiktivním vzorku vstupů (transakcí, klientů).

V případě některých specifických procesů je rovněž vhodné zkoumat dodatečnou dokumentaci (např. vzájemná smluvní ujednání), zejména v kontextu korespondenčního bankovnictví, či outsourcingu. V případě zkoumání outsourcingu a smluv, na nichž je v oblasti AML/CFT založený, se primárně nepředpokládá stanovování míry významnosti outsourcingu, přesunu veškerých povinností a právních záruk, ale holistický pohled na jeho nastavení, povědomí povinné osoby o nastavení outsourcovaných procesů a její vliv na toto nastavení a možnosti ověřování výstupů.

K ověření fungování ŘKS v jeho celku, ale i kterýchkoliv jeho jednotlivých součástí, je pak klíčové prověření kontrolních mechanismů **(četnost, obsah a výsledky vnitřního auditu, obsah hodnotící zprávy či diskuzí managementu instituce, výsledky interních vyhodnocení funkčnosti aplikovaných procesů**). Dále jsou vhodnými nástroji **pohovory s příslušnými pracovníky, ověření jejich pracovní náplně, obsahu školení či emailové dokumentace, ověření rekonstruovatelnosti procesů - ukládání dokumentů a logování úkonů a informací**.

Cílem ověření účinnosti jednotlivých opatření v oblasti AML/CFT je zajistit hlubší posouzení, které zohlední praktickou implementaci a skutečnou účinnost jednotlivých opatření uplatňovaných danou institucí. Primárně je však klíčové posoudit funkčnost systémů po věcné stránce a nepředpokládá se pro tyto účely nezbytně vždy revize (i) nastavení IT systémů po technické stránce, (ii) funkčnosti IT systémů po technické stránce, (iii) obecných pravidel pro access management nebo třeba (iv) revize finanční stránky IT systémů (tedy rozpočtu na IT systémy a jeho přiměřenosti).

Konkrétní zdroje ověření účinnosti jednotlivých oblastí jsou uvedeny detailně v příslušných kapitolách níže.

Sekce dohledu nad finančním trhem, 31. 12. 2025

---

a kategorie klientů. Tím lze pak mj. ověřit, i zda jsou v kategorii s vyšším rizikem skutečně všichni klienti, kteří v ní být mají.

PŘÍLOHA:

1. Rámec řízení rizik pro oblast AML/CFT a organizační zabezpečení

1.1. Skupinové postupy a strategie

Právní požadavky	
Soulad skupinových strategií, postupů a rizik instituce s právním řádem ČR a individuální povahou instituce	§ 21 odst. 7 AMLZ a § 15 odst. 1 a 2 AMLV
Uplatňování skupinových postupů napříč skupinou, zejména v pobočkách a dceřiných společnostech instituce	§ 21 odst. 7 a § 24a AMLZ, EBA/GL/2022/05
Postupy pro sdílení informací v rámci skupiny a zohledňování těchto informací	§ 15 odst. 3 AMLV
Účinné řízení rizika souvisejícího s působením skupiny ve třetí zemi	Nařízení Komise 2019/758

Obsah ověření[24]

Instituce, která je součástí skupiny

- zohledňuje skupinové strategie a postupy v oblasti AML/CFT a další faktory spojené s účastí instituce ve skupině ve svých vnitřních předpisech a postupech,
- má nastaveny své vnitřní předpisy v souladu s právním řádem ČR a zohledňuje prostředí ČR mj. ve svém hodnocení rizik,
- zohledňuje v rámci svých vnitřních předpisů, zejména ve svém hodnocení rizik, rizika a jiné faktory spojené s účastí na skupině,
- zohledňuje v rámci svých vnitřních předpisů, zejména ve svém hodnocení rizik, své individuální vlastnosti a rizika s nimi spojená.

Instituce, která má pobočky, provozovny a dceřiné společnosti

- zavádí skupinové postupy a strategie v oblasti AML/CFT tak, aby byla účinně řízena rizika ML/FT napříč skupinou (ledaže tyto jsou zavedeny z vyšší úrovně v rámci skupiny), a koordinuje nastavení individuálních postupů a předpisů jednotlivých subjektů ve skupině,
- uplatňuje tyto skupinové strategie a postupy ve všech svých pobočkách, provozovnách a dceřiných společnostech a pravidelně vyhodnocuje jejich účinnost,
- nastaví vhodným způsobem organizační strukturu a koordinační a kontrolní mechanismy na úrovni skupiny, kterými zajistí předcházení střetům zájmu, stanoví komunikační kanály pro adekvátní výměnu informací, určí příslušné rozhodovací pravomoci na úrovni skupiny a zajistí dodržování povinností v oblasti AML/CFT napříč skupinou,
- zajištuje nápravu nedostatků identifikovaných v oblasti AML/CFT napříč entitami ve skupině.

Instituce, která má pobočky, provozovny a dceřiné společnosti působící na území třetí země

[24] Posouzení v této oblasti se týká především kvality a účinnosti nastavení skupinových postupů, včetně zavedených kontrolních mechanismů, nikoliv samotné vyhodnocení souladu s předpisy v oblasti AML/CFT jiného než hodnoceného subjektu (ačkoliv i k tomuto posouzení lze přistoupit).

- uplatňuje skupinové postupy a strategie ve svých pobočkách, provozovnách a dceřiných společnostech ve třetích zemích způsobem zajišťujícím, že uplatňovaná opatření jsou alespoň na úrovni požadavků práva Evropské unie v oblasti AML/CFT,
- informuje FAÚ, pokud její pobočky, provozovny a dceřiné společnosti jsou ve třetích zemích, kde právní předpisy nedovolují uplatňování skupinových postupů a strategií ve výše uvedeném rozsahu, a přijme doplňková opatření k řízení souvisejících rizik.

Sdílení informací v rámci skupiny

- Instituce zavádí postupy k zajištění vhodného zohlednění alespoň informací o oznámených podezřelých obchodech, odmítnutí obchodu nebo navázání obchodního vztahu s klientem či ukončení již existujícího obchodního vztahu z důvodu souvisejícího s rizikem ML/FT a sdílení informace ovlivňující rizikový profil klienta, včetně tohoto rizikového profilu získaných v rámci skupiny ve svých vnitřních postupech, hodnoceních, analýzách i přístupu vůči konkrétním klientům.

Provazby na jiné oblasti posouzení

Hodnocení rizik

- Hodnocení rizik instituce zohledňuje jak skutečnosti vyplývající z účasti na skupině, tak individuální vlastnosti instituce a České republiky.

Outsourcing

- Instituce má vždy zachovány klíčové a strategické rozhodovací funkce, včetně zajištění příslušného personálního a expertního vybavení k jejich vykonávání;
- Nastavení outsourcingu i v rámci skupiny podléhá všem klíčovým povinnostem (smluvní základ, úprava vzájemných povinností, provádění kontrol plnění outsourcovaných činností, aj.).

Zdroj ověření
• *Povinně uveřejňované informace obsahující údaje o složení skupiny, předmětu činnosti (základní informace o instituci a o skupině);* • *Organizační schéma instituce i skupiny, včetně řídicích a poradních orgánů, jmen vedoucích pracovníků a všech mechanismů a útvarů sloužících k plnění povinností v oblasti AML/CFT;* • *Organizační řád a pracovní náplně jednotlivých útvarů a předmětných vedoucích pracovníků instituce i skupiny;* • *Relevantní vnitřní předpisy instituce i skupiny, včetně hodnocení rizik;* • *Zápisy z jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce i skupiny, kde byla projednána problematika AML/CFT včetně dokumentace, kterou měli členové pro jednání k dispozici;* • *Skupinová strategie v oblasti AML/CFT;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Seznam případných jednání mezi AML funkcí skupiny, pokud je ustanovena, a jednotlivými institucemi v rámci skupiny a záznamy z nich;* • *Nastavení technických prostředků, kterými je zajištěno sdílení informací ve skupině;* • *Smlouvy o outsourcingu činností;* • *Pohovory s relevantními pracovníky a vedoucími osobami;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

1.2. Vnitřní předpisy jako rámec řízení ML/FT rizik

Právní požadavky	
Rozsah a nastavení vnitřních předpisů instituce – řízení rizik v oblasti AML/CFT, včetně pokrytí náležitostí požadovaných právními předpisy a všech relevantních obchodních činností instituce	§ 4 odst. 1 a 2, § 21 AMLZ, § 4 odst. 4 AMLV a § 8 a násl. vyhlášky č. 163/2014 Sb.
Soulad vnitřních postupů instituce s jejími vnitřními předpisy; vnitřní předpisy v oblasti AML/CFT a jejich účinnost	§ 10 vyhlášky č. 163/2014 Sb., EBA/GL/2022/05
Postupy pro monitorování relevantních změn a identifikování potřeby aktualizace vnitřních předpisů	§ 21 odst. 2 AMLZ a § 4 AMLV

Obsah ověření

Instituce má zavedeny a uplatňuje postupy pro vypracování a průběžnou aktualizaci vnitřních předpisů, včetně

- jednoznačného určení odpovědnosti za vypracování vnitřních předpisů a provedení aktualizace vnitřních předpisů,
- stanovení minimálních intervalů aktualizace vnitřních předpisů a ad hoc situace, kdy k jejich aktualizaci dochází,
- nastavení kontrolních mechanismů k ověření provedení výše uvedených aktualizací,
- zdokumentování procesu přípravy a aktualizace.

Instituce má písemně vypracovaný systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření včetně písemného hodnocení rizik, který

- pokrývá a zohledňuje relevantní právní povinnosti a obecné pokyny a je-li to vhodné i výkladové materiály. Ve vnitřních předpisech instituce jsou zohledněny obecné pokyny EBA a další uznávané standardy, případně instituce doloží rekonstruovatelně provedenou úvahu, proč některé aspekty zohledněny nebyly,
- je schválen statutárním orgánem,
- je aktuální a jeho aktuálnost je v instituci pravidelně prověřována,
- pokrývá všechny relevantní činnosti instituce, tedy všechny jí nabízené produkty, poskytované služby, celé klientské portfolio a jí využívané distribuční kanály,
- pokrývá všechny relevantní právní povinnosti a je v souladu s aktuálními právními předpisy účinnými na území ČR,
- jednoznačně určuje konkrétní povinnosti v rámci struktury instituce a odpovědnost za výkon konkrétních činností,
- má náležitě zdokumentován proces přípravy a aktualizace.

Provazby na jiné oblasti posouzení

- Úprava vnitřních předpisů souvisí se všemi ostatními posuzovanými oblastmi.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce, včetně hodnocení rizik;* • *Vnitřní předpisy a dokumentace instituce upravující proces jejich přijímání a schvalování;* • *Seznam podkladů, dokumentů, informací, standardů v oblasti AML/CFT zohledňovaných ve vnitřních předpisech;* • *Katalog nabízených produktů a služeb;* • *Dokumenty prokazující proces přípravy vnitřních předpisů a jejich schválení statutárním orgánem kontrolované osoby;* • *Seznam změn a revizí relevantních vnitřních předpisů;* • *Pohovory s relevantními pracovníky a vedoucími osobami;* • *Zápisy z jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce s projednávanou problematikou AML/CFT včetně dokumentace, kterou měli členové pro jednání k dispozici;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

1.2.1. Hodnocení rizik instituce

Právní požadavky	
Postupy vyhodnocení všech relevantních rizik a provádění aktualizace tohoto hodnocení, včetně mechanismu identifikace nových ML/FT rizik	§ 21a odst. 1 a 3 AMLZ, § 4 a 5 AMLV
Typ a okruh informací a jejich zdrojů zohledňovaných při hodnocení rizik	§ 21a odst. 1 a příloha č. 2 AMLZ, § odst. 2 až 4 a § 5 AMLV a Dohledový benchmark č. 4/2022
Uplatňování rizikově orientovaného přístupu k plnění povinností v oblasti AML/CFT	§ 21 odst. 1 a odst. 5 písm. d) AMLZ, § 6 AMLV a EBA/GL/2021/02
Postupy pro identifikaci rizik a jejich řízení s individuálním přístupem ke klientům (postupy k předcházení plošnému odmítání skupin či kategorií klientů, tzv. de-risking)	EBA/GL/2023/04

Obsah ověření

Obecně

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro vypracování, přijímání, změnu, zavádění a uplatňování svého hodnocení rizik, včetně stanovení příslušných odpovědností,
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny postupy pro pravidelnou aktualizaci hodnocení rizik, v periodických intervalech i ad hoc, a tyto postupy aplikuje, alespoň vždy
    - pokud podklady využité k hodnocení rizik již nejsou aktuální, při změnách v obchodní činnosti nebo strategii a při změnách právních předpisů,
    - před zahájením poskytování nových produktů či využívání nových technologií;

- Hodnocení rizik instituce je aktuální a je pravidelně aktualizováno;
- Instituce má zdokumentovány všechny změny hodnocení rizik či naopak, kdy na základě vyhodnocení případných důvodů změn ke změně nedošlo, spolu s odůvodněním a uvedením příslušných uplatněných rozhodovacích pravomocí.
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, kterými pravidelně a průběžně sleduje veřejně dostupné informace a provádí jejich analýzu na strategické i individuální úrovni za účelem posouzení, jakým způsobem a v jakém rozsahu jsou tyto informace relevantní pro její činnost a rizika, kterým je vystavena.
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, které zajistí, že v návaznosti na závěry v hodnocení rizik dochází příslušným způsobem k jejich zohlednění ve vnitřních předpisech a tedy k případné úpravě postupů instituce tak, aby příslušným způsobem odpovídaly výsledkům hodnocení rizik.
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro přiměřené řízení rizik, kterým je vystavena, včetně postupů zajišťujících individuální přístup ke klientům a předcházení plošnému odmítání skupin či kategorií klientů.

Obsah hodnocení rizik

- Hodnocení rizik instituce zajišťuje identifikaci všech relevantních rizik a poskytuje dostatečnou oporu k definování navazujících postupů k jejich řízení;
- Instituce v hodnocení rizik zohledňuje
    - všechny relevantní zdroje informací o ML/FT rizicích, kterým je vystavena, alespoň národní hodnocení rizik, nadnárodní hodnocení rizik EU, metodické a výkladové materiály a rozhodnutí ČNB a FAÚ, další informace od FAÚ, orgánů činných v trestním řízení a jiných důvěryhodných zdrojů,
    - faktory možného zvýšeného i sníženého rizika (a to u klientů, produktů, služeb, transakcí nebo distribučních kanálů a faktory zeměpisného rizika),
    - všechny jí nabízené a poskytované produkty a služby a možnosti jejich zneužití k ML/FT,
    - informace získané při identifikaci a kontrole klientů,
    - využívané technologie a distribuční kanály;
    - důvěryhodné veřejně dostupné informace, tyto informace využívá v rámci identifikace rizik u individuálních klientů i porozumění zobecněným rizikům;
- Rozsah informací a zvolené druhy jejich zdrojů zohledňované při hodnocení rizik odpovídají povaze, rozsahu a složitosti činností instituce.

Provazby na jiné oblasti posouzení

Instituce, která je součástí skupiny,

- v hodnocení rizik zohledňuje účast ve skupině, vlastnosti skupiny a její obchodní činnosti,
- v hodnocení rizik zohledňuje své individuální vlastnosti.

Vnitřní předpisy, systém vnitřních zásad

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, které zajistí řízení identifikovaných ML/FT rizik, tedy je zajištěno, že zjištění z hodnocení rizik a uplatňovaná opatření jsou náležitě provázaná,

Hodnocení rizik klientů, uplatňování preventivních opatření vůči klientům v návaznosti na identifikovaná rizika (identifikace a kontrola klienta, riziková kategorizace, transakční monitoring, atd.)

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje vůči klientům opatření v oblasti AML/CFT způsobem, který odpovídá riziku, které představují, tedy je zajištěno, že zjištění z hodnocení rizik a uplatňovaná opatření jsou náležitě provázaná.
- Instituce pravidelně a průběžně monitoruje veřejně dostupné informace za účelem identifikace rizik relevantních pro její činnost a zohledňuje je jak na úrovni hodnocení rizik instituce, tak i u jednotlivých relevantních klientů.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy, zejména hodnocení rizik instituce;* • *Seznam proběhlých změn hodnocení rizik a dokumentace k proběhlým změnám hodnocení rizik, příp. odůvodnění, pokud ke změně nedošlo;* • *Dokumenty ke schválení hodnocení rizik statutárním orgánem a související diskuzi;* • *Seznam využívaných zdrojů informací, včetně postupu pro jejich ověřování;* • *Katalog nabízených produktů a služeb;* • *Seznam rizikových zemí, včetně metodiky pro jeho vypracování;* • *Seznam rizikových činností, včetně metodiky pro jeho vypracování;* • *Seznam rizikovosti právních forem, včetně metodiky pro jeho vypracování;* • *Analýzy rizik konkrétních situací (např. dopady zveřejněné kauzy či geopolitických změn na danou instituci) i strategické analýzy rizik (např. využívání konkrétního produktu) vypracované institucí;* • *Pohovory s relevantními pracovníky a vedoucími osobami;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

1.2.2. Uchovávání informací

Právní požadavky	
Uchovávání informací - doba, rozsah a způsob; uchovávání informací v souvislosti se všemi zde uvedenými oblastmi	§ 11 odst. 5, § 12 odst. 1, § 16 a § 17 AMLZ
Zpětná rekonstruovatelnost postupů a procesů instituce, zejména schvalovacích a rozhodovacích procesů, včetně dokumentování odmítnutých a ukončených obchodních vztahů s klientem	§ 17 a 18 AMLV, EBA/GL/2023/04

Obsah ověření

Vnitřní předpisy a uplatňované postupy

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy zejména k uchovávání všech relevantních informací o klientech, příslušných dokumentů a dokladů, záznamů o provedených krocích v rámci identifikace a kontroly klienta a záznamy o případných potížích spojených s těmito kroky, záznamů o postupu při posouzení, stanovení či aktualizaci rizikového profilu klienta, jednotlivých šetřeních obchodech v rámci obchodního vztahu, uplatnění mitigačního opatření a kontrole na sankční seznamy;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje lhůty pro uchovávání informací, aby tyto byly uchovávány od uskutečnění obchodu mimo obchodní vztah a od ukončení obchodního vztahu s klientem po dobu 10 let;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy ke zdokumentování rozhodovacích a kontrolních procesů, včetně schvalování strategických materiálů, provádění kontrolních činností, přijímání postupů vůči klientům, šetření alertů a oznamování podezřelých obchodů tak, aby byly tyto procesy rekonstruovatelné;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k ukládání informací v případě převzetí identifikace a to tak, aby u instituce byly uloženy požadované informace včetně kopií příslušných dokladů související s identifikací klienta a účelem a povahou obchodu;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy tak, aby bylo zajištěno poskytování potřebných informací a kopií dokladů od jiné instituce v případě, že se na obchodu podílí více institucí a informace jsou tak uchovávány pouze u některé z nich.

Uchovávání informací a rekonstruovatelnost v praxi

- Informace související s identifikací a kontrolou klienta a obchodním vztahem jsou:
    - dostupné osobám, které vyhodnocují podezřelé obchody;
    - dostupné v podobě, která umožňuje jejich efektivní zpracování;
    - dostupné včas.
- Způsob zpracování informací zajišťuje přístup k nim a umožňuje jejich následné zpracování a vyhodnocování;
- Vyhledávání informací je zajištěno automatizovaným způsobem (přiměřeným velikosti, rozsahu či povaze činnosti) umožňujícím včasnost práce s relevantními informacemi.

Provazby na jiné oblasti posouzení

Uchovávání informací souvisí se všemi ostatními posuzovanými oblastmi.

Zdroj ověření

• *Relevantní vnitřní předpisy, včetně předpisů upravujících archivaci dat;*
• *Přehled změn vnitřních předpisů, včetně jejich odůvodnění a schválení;*
• *Agregovaný přehled klientského portfolia s uvedením základních informací;*
• *Vzorek klientských složek se zohledněním jednotlivých typů klientů, a to u*
  ○ *obchodů uskutečněných mimo obchodní vztah,*
  ○ *trvajících obchodních vztahů,*
  ○ *obchodních vztahů ukončených v době kratší než před 10 lety;*

- *obchodních vztahů uzavřených s využitím převzetí identifikace a dalších způsobů dálkové identifikace podle ustanovení § 11 AMLZ,*
- *Vzorek smluv s třetími osobami upravujících využívané způsoby převzetí identifikace a dalších způsobů dálkové identifikace (např. poskytnutí informací a kopií dokladů);*
- *Vzorek tzv. alertů z transakčního monitoringu, způsobu jejich šetření a uzavření, včetně případných vyžádaných/souvisejících dokumentů;*
- *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT, včetně nastavení přístupových oprávnění a uchovávání informací o provedených změnách;*
- *Obsah školení pro příslušné pracovníky;*
- *Pohovory s příslušnými pracovníky a vedoucími osobami;*
- *Přístupová oprávnění k informacím týkajícím se identifikace a kontroly klienta a obchodního vztahu;*
- *Zápisy z jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce s projednávanou problematikou AML/CFT včetně dokumentace, kterou měli členové pro jednání k dispozici;*
- *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;*
- *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;*
- *Plán vnitřního auditu;*
- *Plán kontrol compliance;*
- *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol*

1.2.3. Outsourcing v oblasti AML/CFT (externí zajištění služeb nebo činností)

Právní požadavky	
Nastavení outsourcingu v souladu s příslušnými právními předpisy, ucelenost a účinnost řádné správy a řízení	§ 12 vyhlášky č. 163/2014 Sb., EBA/GL/2019/02, EBA/GL/2022/05
Nastavení a zdokumentování vzájemných povinností a odpovědností souvisejících s outsourcingem činností v oblasti AML/CFT	§ 11 odst. 3 až 6, 10 a § 54 odst. 6 AMLZ, § 12 odst. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb., EBA/GL/2019/02, EBA/GL/2022/05
Pravidla kontroly u poskytovatele outsourcingu	§ 21 odst. 6 AMLZ a § 12 vyhlášky č. 163/2014 Sb., EBA/GL/2019/02, EBA/GL/2022/05

Obsah ověření[25]

- Instituce má v rámci strategie řízení rizik vymezen přístup k riziku outsourcingu a má zavedeny postupy k řízení rizik s ním spojených;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy
  - k určení, zda naplňuje ujednání s třetí stranou definici outsourcingu,
  - zajišťující, že využívání outsourcingu nevede k přenesení povinností vedoucího orgánu a odpovědnosti instituce, zejména je zajištěno, že instituce vždy je schopna přijímat strategická a klíčová rozhodnutí,

[25] Veškeré posouzení v této podkapitole se týká pouze outsourcingu v oblasti AML/CFT, a to v rozsahu, v jakém je u dané instituce relevantní. Jelikož v těchto případech instituce na třetí osobu spoléhá, avšak zodpovídá za provedení relevantních opatření jako by je prováděla sama, je nezbytné posoudit kontrolní mechanismy, kterými instituce zajišťuje i u činností, které pro ni vykonává třetí osoba, kvalitu jejich implementace.

- pro rozhodnutí o využití outsourcingu, včetně provedení hodnocení rizik outsourcingu, výběru poskytovatele outsourcingu a provedení jeho hloubkové kontroly,
- k zajištění, že využívaný poskytovatel outsourcingu má oprávnění k výkonu dané činnosti, je důvěryhodný, odborně způsobilý a má zkušenost pro zajišťování činnosti, má srovnatelný systém řízení rizik a systém vnitřní kontroly,
- k zajištění, že outsourcing je upraven v písemné smlouvě a že smlouvy s poskytovateli outsourcingu obsahují všechny požadované náležitosti, zejména specifikaci předmětu a rozsahu vykonávaných činností, vymezení rolí, působností a vztahů mezi stranami uzavírajícími smlouvu (institucí a poskytovatelem outsourcingu), podmínky zabezpečení informací, povinnost poskytování informací instituci, postup při ukončení smlouvy, způsob kontroly plnění smlouvy atp.,
- ke sledování a kontrole plnění činností vykonávaných poskytovatelem outsourcingu, včetně praktického testování jejich provedení;

- Instituce má odborné kapacity a oprávnění zajišťující jí možnost kontroly nad outsourcovanou činností (mj. instituce má přístup ke všem příslušným dokumentům, rozumí nastavení poskytovaného systému IS/IT a souvisejícím postupům a má možnost ovlivnit výstupy);
- Instituce má uzavřeny smlouvy upravující outsourcing tak, aby umožňovaly kontrolovatelnost, vymahatelnost a uchovatelnost;
- Vnitřní předpisy instituce zahrnují i činnost osob, které provádí identifikaci a kontrolu jejím jménem a na její účet a instituce zajišťuje jejich školení (zejména v souvislosti s převzetím identifikace podle § 11 odst. 5 AMLZ);
- Informace včetně kopií dokladů (získané identifikací klienta a informace o zamýšleném obchodu nebo obchodním vztahu a o vlastnické a řídicí struktuře klienta a o totožnosti jeho skutečného majitele) se ukládají u instituce, i když byly provedeny osobou, která za instituci jedná a je vázána jejími vnitřními předpisy, a instituce za provedení těchto úkonů odpovídá, jako by je provedla sama (zejména v souvislosti s převzetím identifikace podle § 11 odst. 5 AMLZ);
- Instituce má s poskytovatelem outsourcingu dohodnuty postupy týkající se nápravných opatření a sankcí při porušení či nesplnění smluvních podmínek nebo selhání poskytovatele;
- Instituce má stanoven plán kontinuity činností, případně i ústupovou strategii.

Provazby na jiné oblasti posouzení

- Posouzení oblasti outsourcingu souvisí se všemi ověřovanými oblastmi, ve kterých je outsourcing institucí využíván.

Vnitřní audit

- Činnost funkce vnitřního auditu zahrnuje nezávislý přezkum externě zajišťovaných činností.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy;* • *Smlouvy s využívanými poskytovateli outsourcingu;* • *Analýza rizik outsourcovaných činností;* • *Dokumenty dokládající výběr a schválení využívaného outsourcingu;* • *Dokumenty týkající se exit strategie a plánů kontinuity činností;*

• *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT, včetně nastavení přístupových oprávnění;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Dokumenty dokládající uskutečněné kontroly poskytovatele outsourcingu a prováděných outsourcovaných činností;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

1.2.4. Interní kontrolní mechanismy

Právní požadavky	
Kontrolní funkce, mechanismy a postupy pro kontrolní činnost na všech řídicích a organizačních úrovních, včetně zajištění informovanosti příslušných orgánů a osob	§ 23, 46 a 48 vyhlášky č. 163/2014 Sb., EBA/GL/2022/05
Vnitřní mechanismy preventivního i následného vyhodnocování funkčnosti a efektivnosti systémů a postupů v oblasti AML/CFT; včetně vypracování, projednání a schválení hodnotící zprávy ve lhůtě a v rozsahu požadovaném právními předpisy	§ 21 odst. 6 AMLZ, § 19 až 21 AMLV, § 47 odst. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb., EBA/GL/2022/05
Vnitřní audit v oblasti AML/CFT, včetně vnitřního IS/IT auditu – rozsah, lhůty, způsob jeho plánování a zaměření	§ 49 vyhlášky č. 163/2014 Sb.
Plnění a zohledňování výsledků, doporučení a nápravných opatření vyplývající z dohledové činnosti ČNB, vnitřních a externích auditů a hodnotících zpráv	§ 19 odst. 4 AMLV, § 51 vyhlášky č. 163/2014 Sb.
Úloha a povinnosti vedoucího orgánu a vrcholného vedení, pověřené osoby, přidělení odpovědnosti týkající se zásad a postupů v oblasti AML/CFT	§ 22a AMLZ, EBA/GL/2022/05

Obsah ověření

Obecné řídicí a kontrolní mechanismy

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy a strategie vnitřní kontroly a komunikace v oblasti AML/CFT, včetně mechanismů pro prověřování účinnosti těchto postupů a strategií;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy
    - pro kontrolu dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů instituce, které pokrývají uceleně a propojeně veškeré činnosti instituce,
    - k identifikování a řízení střetů zájmů a rizik s nimi spojených,
    - pro kontrolu uplatňovaných opatření, zejména k prevenci lidské chyby (tzv. kontroly čtyř očí);

- k zajištění, že příslušné orgány instituce, jejich členové a další pracovníci a útvary mají k dispozici informace pro své rozhodování, které jsou aktuální, spolehlivé a ucelené;

- Řídicí, kontrolní a poradní orgány jsou pravidelně informovány o klíčových a strategických záležitostech v oblasti AML/CFT, zejména o výsledcích posouzení rizik, účinnosti opatření v oblasti AML/CFT a shody s právními předpisy v této oblasti;
- Pověřená osoba[26] zajišťuje, že jsou řídicímu orgánu pravidelně podávány informace o oblasti AML/CFT, že je řídicí orgán informován o všech významných problémech a porušeních v této oblasti, že má AML/CFT kontrolor[27] k dispozici dostatečné lidské a jiné zdroje;
- AML/CFT kontrolor zajišťuje zejména provedení hodnocení rizik, nastavení vnitřních předpisů a sledování jejich dodržování, pravidelné a úplné podávání zpráv vedoucímu orgánu, hlášení OPO, provádění školení;
- Key Performance Indicators (klíčové ukazatele výkonnosti, dále jen „KPIs“) všech pracovníků s povinnostmi v oblasti AML/CFT odpovídají jejich povinnostem v této oblasti a zajišťují jejich dodržování (včetně pracovníků obchodních oddělení odpovědných za identifikaci a kontrolu klienta, AML/CFT kontrolora i pověřené osoby);

Hodnotící zpráva

- Instituce při přípravě hodnotící zprávy plní všechny formální náležitosti, zejména
  - instituce pravidelně, alespoň 1x za 12 měsíců, vypracovává hodnotící zprávu, která je schválena pověřenou osobou,
  - hodnotící zpráva je vypracována AML/CFT kontrolorem, nebo obsahuje alespoň jeho vyjádření k její úplnosti a správnosti,
  - hodnotící zpráva je projednána řídicím i kontrolním orgánem nejpozději do konce čtvrtého kalendářního měsíce po konci období, za které je zpracována; příslušný orgán se důsledně vyjádří ke zjištěným nedostatkům a návrhům v ní obsaženým.
- Hodnotící zpráva obsahuje všechny požadované náležitosti, zejména je v hodnotící zprávě posouzení, zda postupy a opatření v oblasti AML/CFT jsou dostatečně účinné, zda byly v systému vnitřních zásad instituce zjištěny nedostatky a jaká rizika z toho mohou pro instituci plynout, návrhy na odstranění nedostatků, a dále statistické údaje a jiné klíčové informace související s oblastí AML/CFT v instituci;
- Postupy týkající se vypracování a projednání hodnotící zprávy instituce upraví ve svých vnitřních předpisech.

Vnitřní audit

- Vnitřní audit pravidelně vyhodnocuje oblasti AML/CFT či její součásti tak, aby byla pravidelně pokryta ve svém celku;
- Vnitřní audit vyhodnocuje účinnost systémů a postupů v oblasti AML/CFT i s ohledem na účinnost IS/IT a datovou kvalitu;
- Pracovníci vnitřního auditu mají odpovídající znalosti v oblasti AML/CFT a absolvují školení v této oblasti.

---

[26] Pověřená osoba podle § 22a AMLZ.

[27] Kontrolor dodržování předpisů v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu podle § 16 odst. 2 AMLV.

- Představenstvo instituce se adekvátně vyjádří k nálezům vnitřního auditu.

Náprava zjištěných nedostatků

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, které vyžadují náležitou komunikaci případných zjištění nedostatků a nesouladů příslušným orgánům, včetně průběžného informování o řešení nápravných opatření.

Zdroj ověření
• *Organizační řád instituce;* • *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Seznam jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce s projednávanou problematikou AML/CFT;* • *Zápisy z jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce s projednávanou problematikou AML/CFT včetně dokumentace, kterou měli členové pro jednání k dispozici;* • *KPIs relevantních pracovníků;* • *Pohovory s relevantními pracovníky, včetně pracovníků vnitřního auditu;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy o provedených kontrolách oddělení compliance;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol;* • *Přehled plnění všech nápravných opatření přijatých v reakci na zjištění dohledu, vnitřního auditu, externího auditu či jiná zjištění.*

2. Personální a technické zabezpečení

2.1. Personální zajištění

Právní požadavky	
Výběr a určení povinností a pravomocí vedoucího orgánu a pověřené osoby s ohledem na požadavky právních předpisů, včetně požadavků na vhodnost a na oddělení neslučitelných funkcí	§ 22a AMLZ, 16 AMLV a EBA/GL/2022/05
Výběr a určení povinností a pravomocí kontrolora dodržování předpisů v oblasti AML/CFT a kontaktní osoby s ohledem na požadavky právních předpisů, včetně požadavků na vhodnost a na oddělení neslučitelných funkcí	§ 22 AMLZ a 16 a 17 AMLV
Personální zajištění oblasti AML/CFT - přiměřenost povaze, rozsahu a složitosti činností instituce a procesy pro určení, výběr a prověřování pracovníků podílejících se na systému instituce v oblasti AML/CFT	§ 16 odst. 2 AMLV a § 17 odst. 3 a 4 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění personálních zdrojů přiměřených povaze, rozsahu a složitosti činností instituce;

- Instituce pravidelně provádí mapování rozsahu a složitosti činností v oblasti AML/CFT s posouzením potřebných personálních zdrojů;
- Instituce zřídila nezávislý útvar pro oblasti AML/CFT přímo podřízený řídicímu orgánu instituce (je-li to opodstatněno rozsahem a povahou činnosti);
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k identifikování neslučitelných funkcí a střetů zájmů a k řízení rizik s nimi spojených;
- Instituce má určen okruh pracovníků podílejících se na činnostech v oblasti AML/CFT;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro výběr pracovníků podílejících se na činnostech v oblasti AML/CFT, včetně AML/CFT kontrolora a pověřené osoby (má zejm. stanoveny požadavky na znalosti a zkušenosti vzhledem k jejich pracovní náplni a zařazení, i na bezúhonnost a důvěryhodnost relevantních pracovníků[28]);
- Instituce písemně pověřila člena statutárního orgánu k zajištění plnění povinností v oblasti AML/CFT (určila tzv. pověřenou osobu), tato osoba
    - má dostatečné znalosti a zkušenosti z oblasti AML/CFT,
    - má dostatečné časové kapacity k výkonu této funkce,
    - není odpovědná za jiné neslučitelné oblasti;
- Instituce určila konkrétního pracovníka jako AML/CFT kontrolora, tato osoba
    - má dostatečné znalosti a zkušenosti z oblasti AML/CFT,
    - má dostatečné časové kapacity k výkonu této funkce,
    - není odpovědná za jiné neslučitelné oblasti;
- Instituce určila konkrétního pracovníka k zajišťování průběžného kontaktu s FAÚ a sdělila tuto informaci FAÚ (tzv. kontaktní osoba);
- Pracovník instituce vyhodnocující podezřelé obchody má přístup ke všem potřebným informacím a do informačního systému instituce;
- KPIs všech pracovníků a jiných osob s povinnostmi v oblasti AML/CFT odpovídají jejich povinnostem a zajišťují jejich dodržování (včetně pracovníků obchodních oddělení odpovědných za identifikaci a kontrolu klienta, AML/CFT kontrolora i pověřené osoby).

Provazby na jiné posuzované oblasti

Interní kontrolní mechanismy

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění vhodnosti personálního obsazení klíčových funkcí v oblasti AML/CFT, včetně pověřené osoby a k řízení potenciálních střetů zájmů;
- Pověřená osoba zajišťuje dostatečnost personálního vybavení AML funkce.

Školení

- Všichni relevantní pracovníci podílející se na činnostech v oblasti AML/CFT, včetně AML/CFT kontrolora a pověřené osoby, jsou adekvátně proškoleni.

[28] Obecné pokyny EBA k zásadám a postupům v souvislosti s kontrolou dodržování předpisů a úlohou a povinnostmi kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu podle článku 8 a kapitoly VI směrnice (EU) 2015/849 (EBA/GL/2022/05).

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Organizační struktura (organizační schéma) instituce a organizační začlenění útvarů a pracovníků odpovědných za systém řízení rizika v oblasti AML/CFT;* • *Aktuální organizační řád (včetně pracovní náplně jednotlivých útvarů);* • *Pracovní náplně pracovníků, kteří se na systému AML/CFT podílejí (popis pracovních pozic), a vedoucích osob;* • *KPIs relevantních pracovníků;* • *Počet pracovníků v oblasti AML/CFT, jeho vývoj v čase;* • *Zápisy z jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce s projednávanou problematikou AML/CFT včetně dokumentace, kterou měli členové pro jednání k dispozici;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

2.2. Školení

Právní požadavky	
Proškolování v oblasti AML/CFT – lhůty, okruh pracovníků; rozsah a souvislosti s činností instituce	§ 23 AMLZ, § 16 odst. 2 písm. c) AMLV, EBA/GL/2022/05, EBA/GL/2021/02
Školení třetích osob pověřených výkonem činnosti v oblasti AML/CFT	§ 23 odst. 2 AMLZ

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění, že u relevantních osob je školení v oblasti AML/CFT
    - vždy před zařazením pracovníka na příslušné místo,
    - prováděno pravidelně, nejméně 1x za 12 měsíců.
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k určení relevantních osob, u kterých provede školení v oblasti AML/CFT a zde jsou zahrnuti alespoň
    - všichni pracovníci, kteří se mohou při své činnosti setkat s podezřelými obchody,
    - všichni pracovníci podílející se na provádění některých povinností v oblasti AML/CFT (identifikace a kontrola klienta, práce na pobočce, atd.),
    - všichni pracovníci s kontrolní funkcí relevantní pro oblast AML/CFT (např. pracovníci vnitřního auditu),
    - všechny osoby, které jsou odpovědné za přijímání strategických a jiných klíčových rozhodnutí v oblasti AML/CFT (zejména členové řídicího a kontrolního orgánu),

  - osoby, které nejsou v základním pracovněprávním vztahu, ale podílejí se na předmětu činnosti instituce a mohou se při výkonu své činnosti setkat s podezřelými obchody;

- Instituce vede evidenci o účasti a obsahu školení, a to nejméně pod dobu 5 let od jejich konání;
- Okruh a obsah školení pokrývá všechny aspekty AML/CFT relevantní pro příslušné pracovníky (instituce zajišťuje pracovníkům specifická školení na všechny činnosti a rizika relevantní pro danou instituci, např. mezinárodní sankce, trade finance, investiční bankovnictví, pokladna, atd.) a pracovníci jsou proškoleni na všechny aspekty, které jsou relevantní pro výkon jejich činnosti;
- Obsah školení zahrnuje alespoň typologii a znaky podezřelých obchodů, požadavky pro provádění identifikace a kontroly klienta a postupy pro zjišťování rizikových faktorů klienta a podezřelých obchodů;
- Obsah školení je aktuální;
- Hodnotící zpráva o činnosti v oblasti AML/CFT obsahuje popis dokončených školení v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a plán školení na příští rok.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Interní kontrolní mechanismy

- Všichni relevantní pracovníci podílející se na činnostech v oblasti AML/CFT, včetně AML/CFT kontrolora a pověřené osoby, jsou adekvátně proškoleni a mají tak nezbytné znalosti k výkonu své funkce.

Personální zajištění

- Všichni relevantní pracovníci podílející se na činnostech v oblasti AML/CFT, včetně AML/CFT kontrolora a pověřené osoby, jsou adekvátně proškoleni.

Zdroj ověření

• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;*
• *Dokumentace ke školení (obsah školení, prezentace, testy);*
• *Plán školení;*
• *Seznam uskutečněných školení včetně přehledu účasti;*
• *Přehled všech pracovníků a jiných relevantních osob s uvedením školení, kterých se účastnili, a datem jejich účasti:*
  ○ *noví pracovníci,*
  ○ *stávající pracovníci,*
  ○ *pracovníci podléhající školením specifických oblastí,*
  ○ *osoby z vedoucích orgánů,*
  ○ *osoby, které se na předmětu činnosti povinné osoby podílejí na základě jiné než pracovní smlouvy;*
• *Pohovory s relevantními pracovníky;*
• *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;*
• *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;*
• *Plán vnitřního auditu;*
• *Plán kontrol compliance;*
• *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

2.3. Technické zabezpečení a kvalita dat

Právní požadavky	
Technické zajištění oblasti AML/CFT - přiměřenost povaze, rozsahu a složitosti činností instituce	§ 17 a 17b AMLV

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění technického zabezpečení přiměřeného povaze, rozsahu a složitosti činností instituce;
- Instituce pravidelně provádí mapování rozsahu a složitosti činností v oblasti AML/CFT s posouzením potřebného technického zabezpečení;
- Přístup k informacím instituce relevantním pro identifikaci a vyhodnocování podezření na ML/FT je zajištěn automatizovaným způsobem, ledaže to není přiměřené;
- Instituce má odborné kapacity a oprávnění zajišťující jí možnost kontroly nad využívanými systémy IS/IT (mj. instituce má přístup ke všem příslušným dokumentům, rozumí nastavení poskytovaného systému IS/IT a souvisejícím postupům a má možnost ovlivnit výstupy);
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění integrity a kvality dat, včetně implementace odpovídajících kontrolních mechanismů (mj. tzv. „kontrol čtyř očí“), včetně určení povinností a odpovědnosti příslušných pracovníků;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění, že relevantní data vstupují do všech relevantních systémů IS/IT a že během jejich přenosu nedochází k narušení integrity dat.

Provazby na jiné posuzované oblasti

- Kvalita a přiměřenost technického zabezpečení souvisí s plněním povinností ve všech oblastech AML/CFT.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Vyhodnocení přiměřenosti využívaných systémů IS/IT;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Popis pracovní činnosti příslušných pracovníků;* • *KPIs příslušných pracovníků;* • *Rozpočet na vybavení IS/IT v oblasti AML/CFT;* • *Dokumentace a skutečné nastavení relevantních systémů IS/IT;* • *Statistiky z kontrol datové kvality;* • *Zápisy z jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce s projednávanou problematikou AML/CFT včetně dokumentace, kterou měli členové pro jednání k dispozici;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, včetně IS/IT auditů AML systémů, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

3. Identifikace a kontrola klienta

3.1. Identifikace a kontrola klienta při obchodu či na počátku obchodního vztahu

Právní požadavky	
Prvotní identifikace klienta – využívané druhy identifikace a výjimky, okruh zjišťovaných údajů, identifikace dalších relevantních osob, ověření identity, aj.	§ 4 odst. 1 až 4, § 5, 7 až 8a, 9a až 13a, § 21 odst. 5 AMLZ a § 14 AMLV, EBA/GL/2023/04, EBA/GL/2021/02, metodický pokyn FAÚ č. 9, metodický pokyn FAÚ č. 8
Kontrola klienta, včetně ověřování z důvěryhodných zdrojů – zjišťování smyslu a účelu obchodního vztahu, původu prostředků a majetku, vlastnické a řídicí struktury, včetně skutečného majitele aj.	§ 4 odst. 4 a § 9 AMLZ a § 8 a 11 AMLV, EBA/GL/2023/04, EBA/GL/2022/15, EBA/GL/2021/02, metodický pokyn FAÚ č. 9, metodický pokyn FAÚ č. 3
Postup pro akceptaci a odmítnutí obchodů/obchodních vztahů	§ 15 AMLZ a § 8 odst. 2 AMLV, EBA/GL/2023/04

Obsah ověření

Identifikace klienta při jednorázovém obchodu či na počátku obchodního vztahu

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, v jakých situacích a u kterých osob identifikaci provádí, a to v souladu s požadavky právních předpisů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny způsoby identifikace, které využívá, a postupy, kterými je zajištěno naplnění zákonných požadavků pro jejich využití, zejména při využívání zprostředkované identifikace, převzetí identifikace, identifikace na dálku, atd. Tyto postupy instituce uplatňuje v praxi.
- V případě využívání identifikace první platbou má instituce vypracované hodnocení rizik takového postupu a hodnocení rizik zemí, ze kterých takto identifikaci přebírá;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoven obsah identifikace klienta (okruh identifikačních údajů), a to v souladu s požadavky právních předpisů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy upravující jednotlivé kroky provedené při identifikaci klienta, včetně detailního určení povinností a zodpovědnosti konkrétních pracovníků, a to v souladu s požadavky právních předpisů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro identifikaci vzájemně propojených transakcí za účelem identifikace situací pro identifikaci a kontrolu klienta;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k řízení ML/FT rizik způsobem, který není diskriminační a nepředpokládá nenavazování obchodních vztahů s celými skupinami klientů či k jejich plošnému odmítání.

Kontrola klienta při jednorázovém obchodu či na počátku obchodního vztahu

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, v jakých situacích a u kterých osob kontrolu klienta provádí, a to v souladu s požadavky právních předpisů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoven obsah kontroly klienta, a to v souladu s požadavky právních předpisů (zejm. okruh získávaných informací o účelu a povaze obchodu

nebo obchodního vztahu, povaze podnikání klienta a o souladu prováděných obchodů s těmito informacemi, informace o skutečném majiteli, o vlastnické a řídicí struktuře, informace o zdrojích peněžních prostředků nebo majetku);

- Definice skutečného majitele a způsob jeho zjišťování odpovídá požadavkům právních předpisů a souvisejících výkladových materiálů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveno, jaké dokumenty získává při kontrole klienta k prokázání jednotlivých skutečností, včetně posouzení jejich důvěryhodnosti.

Výjimky z identifikace a kontroly klienta

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny situace, kdy není třeba plnit povinnost identifikace a kontroly klienta (výjimky z této povinnosti), v souladu s právními předpisy.

Obecně

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro neuskutečnění obchodu a nenavázání obchodního vztahu a pro ukončení obchodního vztahu s klientem.

Postupy v praxi

- Instituce provádí identifikaci a kontrolu klienta v souladu s vnitřními předpisy i legislativou, zejm.:
    - disponuje potřebným okruhem informací,
    - ověřuje informace z důvěryhodných zdrojů,
    - má nastavena opatření k uskutečnění maximálního úsilí k získání všech relevantních informací (např. všechny země původu, všechny předměty činnosti, atd.)
    - při provádění kontroly klienta důsledně získává a vyhodnocuje informace o účelu a zamýšlené povaze obchodu/obchodního vztahu a o zdroji prostředků;
- Informace o klientech jsou zaznamenány v příslušných systémech instituce;
- Instituce zaznamenává, který pracovník identifikaci a kontrolu klienta provedl, včetně způsobu, jakým byly provedeny;
- Systém instituce umožňuje zpětnou rekonstruovatelnost schvalovacích a rozhodovacích procesů a kontrolní činnosti;
- Instituce má zavedeny kontrolní mechanismy ověřující, že skutečně dochází k vyplnění všech klíčových polí v IT systému pravdivými a úplnými informacemi;
- Instituce má nastavenu odpovědnost za kvalitu, úplnost a aktuálnost údajů z identifikace a kontroly klienta, včetně příslušných mechanismů jejího vymáhání (např. KPIs příslušných pracovníků).

Provazby na jiné posuzované oblasti

Uchovávání údajů

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro uchovávání informací získaných z identifikace a kontroly klienta způsobem umožňujícím rekonstruovatelnost provedeného postupu, včetně uvedení způsobu identifikace a odpovědné osoby;

Interní kontrolní mechanismy

- Instituce má zavedeny kontrolní mechanismy nad kvalitou provedení identifikace a kontroly klienta (namátkové kontroly compliance, automatizované kontroly s odpovídajícími reporty, atd.)

Školení

- Příslušní pracovníci instituce odpovědní za provádění identifikace a kontroly klientů jsou přiměřeně proškoleni v oblasti AML/CFT.

Rizikově orientovaný přístup k identifikaci a kontrole

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro to, aby způsob provedení identifikace a kontroly klienta odpovídal identifikovanému riziku.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Hodnocení rizik, včetně analýzy rizikovosti využívaných způsobů identifikace;* • *Agregovaný přehled klientského portfolia;* • *Vzorek klientských složek podle jednotlivých druhů identifikace;* • *Vzorek klientských složek, u kterých je aplikována výjimka z identifikace klienta;* • *Vzorek klientských složek u jednorázových obchodů (např. pokladní transakce);* • *Pohovory s odpovědnými pracovníky provádějícími či odpovědnými za provádění identifikace a kontroly klienta a její kontrolu (front office, account manažeři, compliance, aj.);* • *Přehled odmítnutých obchodů / obchodních vztahů;* • *Systémy IT využívané k vedení klientských dat a klientských profilů;* • *Přehled nastavených kontrolních mechanismů;* • *Přehled výsledků uplatněných kontrol (např. generované reporty);* • *KPIs příslušných pracovníků;* • *Obsah školení pro příslušné pracovníky;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

3.2. Rizikově orientovaný přístup k identifikaci a kontrole klienta

Právní požadavky	
Pravidla a postupy, podle kterých při vzniku a v průběhu obchodního vztahu instituce stanoví a aktualizuje rizikový profil klienta - účinnost a zohlednění požadavků právních předpisů i rizik, kterým je instituce vystavena	§ 9a a 21a AMLZ, § 3 odst. 1 písm. b) a c) a § 6 - 9 AMLV, EBA/GL/2023/04, EBA/GL/2021/02, dohledový benchmark č. 4/2022
Přístup ke klientům v návaznosti na identifikované riziko; včetně postupů zesílené identifikace a kontroly klienta	§ 9 odst. 3 a § 9a AMLZ a § 6 písm. b) a § 8 a 9 AMLV

Obsah ověření

Stanovení rizikové kategorie

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, podle kterých při vzniku a v průběhu obchodního vztahu stanoví a aktualizuje rizikový profil klienta, tato pravidla a postupy

- odpovídají rizikům, která mohou nastat v rámci její činnosti, identifikovaným v hodnocení rizik instituce;
- zohledňují výsledky hodnocení rizik na úrovni České republiky, výsledky nadnárodního hodnocení rizik, faktory možného zvýšeného rizika, další dostupné informace;
- zohledňují všechny relevantní rizikové faktory vyžadované právními předpisy;
- zohledňují všechny relevantní informace dostupné o klientovi, mj. typ, právní formu a zemi původu klienta, účel, pravidelnost a délku trvání obchodního vztahu nebo obchodu mimo obchodní vztah, typ produktu či využívané služby, hodnotu a způsob uskutečnění obchodu, rizikovost zemí nebo zeměpisných oblastí, k nimž se obchody nebo osoby související s obchodním vztahem vztahují, a negativní informace o klientovi;
- zajišťují, že způsob výpočtu rizikového profilu skutečně zohledňuje identifikovaná rizika, zejména přiděluje vyšší riziko tam, kde je vyšší riziko vyžadované právními předpisy (u kategorizace klientů vážení faktorů nevede k neodůvodněné převažující váze jednoho faktoru či naopak rozmělnění a tím např. nedostatečné zohlednění povinných faktorů vyššího rizika);

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění, že obchody/obchodní vztahy s faktorem vyššího rizika podle právních předpisů (riziková země původu, sankční prvek, aj.) jsou vždy v kategorii vyššího rizika;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k analýze veřejně dostupných informací o jejích klientech a náležitému posouzení relevantních rizik a jejich zohlednění v opatřeních uplatňovaných vůči klientovi;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny situace, které vyžadují revizi a případnou aktualizaci rizikové kategorie, a postupuje podle nich, zohledněna je alespoň změna rizikovosti jednotlivých faktorů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy ke stanovení rizikovosti, které jsou dostatečně konkrétní a návodné, aby jednoznačně určovaly pro pracovníka, který je uplatňuje, jakým způsobem má postupovat, a to zejména u faktorů, které jsou zohledňovány manuálně (např. negativní informace, důvěryhodnost dokumentů, atd.);
- Instituce uplatňuje postupy po technické stránce způsobem, který je přiměřený její velikosti a činnosti, aktualizace rizikového profilu tak probíhá (pokud je to přiměřené) automatizovaně;
- Při úpravě rizikové kategorie manuálně dochází k rekonstruovatelnému zaznamenání tohoto úkonu, včetně odůvodnění, minimálně se specifikací, kdo, jak a proč změnu provádí;
- Při využívání automatizovaného systému k hodnocení rizikovosti klienta instituce má možnost v odůvodněných případech změnit automatizovaně vygenerované hodnocení;

Přístup ke klientům v návaznosti na identifikované riziko

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy v návaznosti na identifikovaná rizika způsobem, který zajistí, aby uplatňovaná opatření řídila konkrétní identifikovaná rizika;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k zajištění, že vůči obchodům/obchodním vztahům, kde právní předpisy vyžadují zesílenou kontrolu klienta (riziková země transakce, rizikový předmět činnosti, aj.), jsou vždy uplatněna dodatečná opatření a to alespoň ta opatření vyžadována právními předpisy;

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro provádění zesílené identifikace a kontroly v případě zvýšeného rizika, mj.
    - jsou stanovena konkrétní dodatečná opatření nad rámec standardní identifikace a kontroly, tato opatření jsou rozdílná pro jednotlivé rizikové kategorie;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny situace, ve kterých uplatňuje postupy zjednodušené identifikace a kontroly, tyto situace jsou náležitě podloženy analýzou rizik a jsou v souladu s právními předpisy;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k řízení rizika, které jsou dostatečně konkrétní a návodné, aby jednoznačně určovaly pro pracovníka, který je uplatňuje, jakým způsobem má postupovat.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Hodnocení rizik

- Instituce má identifikovaná a posouzená rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, která mohou nastat v rámci její činnosti, včetně geografického rizika a rizika předmětu činnosti a tato rizika jsou propsána do postupů rizikově orientovaného přístupu vůči klientům; instituce pravidelně a průběžně monitoruje veřejně dostupné informace za účelem identifikace rizik relevantních pro její činnost a zohledňuje je jak na úrovni hodnocení rizik instituce, tak i u jednotlivých relevantních klientů;

Kontrolní mechanismy

- Instituce má nastaveny kontroly správnosti rizikového posouzení a kontroly manuálních vstupů;

Školení

- Příslušní pracovníci odpovědní za provádění rizikové kategorizace klientů a uplatňování navazujících opatření jsou přiměřeně proškoleni;

PEP

- Zohledňování rizikového faktoru PEP a nastavení vhodných navazujících opatření;

Průběžná identifikace a kontrola klienta

- Postupy rizikově orientovaného přístupu vůči klientům jsou realizovány průběžně v rámci obchodního vztahu.

Zdroj ověření
• *Vnitřní předpisy, včetně metodik pro výpočet rizikové kategorie a provádění změn rizikové kategorie;* • *Hodnocení rizik;* • *Seznam zemí s určením rizikovosti, včetně metodiky pro jeho vypracování;* • *Seznam předmětů činností s určením rizikovosti, včetně metodiky pro jeho vypracování;* • *Seznam právních forem s určením rizikovosti, včetně metodiky pro jeho vypracování;* • *Dokumentace proběhlé tvorby hodnocení rizik, včetně seznamů, jejich aktualizace a odpovědností v procesu;* • *Agregovaný přehled klientského portfolia s vyznačením rizikových faktorů a rizikové kategorie;* • *Vzorek klientských složek se zohledněním jednotlivých rizikových kategorií a jednotlivých rizikových faktorů, alespoň:*   ○ *kde byla uplatněná zesílená identifikace a kontrola klienta,*

o kde byla uplatněna zjednodušená identifikace a kontrola klienta, *o klient s příznakem PEP, s rizikovým předmětem činnosti, s rizikovou zemí původu;* • *Agregovaný přehled všech změn rizikových faktorů a rizikové kategorie;* • *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;* • *Obsah školení pro příslušné pracovníky;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

3.3. Identifikace a kontrola klienta v průběhu obchodního vztahu

Právní požadavky	
Průběžná kontrola klienta - provádění aktualizace identifikace a kontroly klienta a přehodnocení jeho rizikového profilu, lhůty, způsob	§ 8 odst. 9 AMLZ, § 7 odst. 3 a § 10 odst. 2 AMLV, EBA/GL/2023/04, EBA/GL/2022/15EBA/GL/2021/02, dohledový benchmark č. 4/2022

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro provádění průběžné identifikace a kontroly klienta, konkrétně má určeny
    - maximální pravidelné intervaly pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta tak, aby se tato pravidla vztahovala na každého klienta,
    - pravidla a postupy pro kontrolu platnosti a úplnosti informací držených a získaných v průběhu obchodního vztahu a při dalších obchodech,
    - rozsah a obsah průběžné identifikace a kontroly klienta způsobem, aby obsahoval všechny části požadované právními předpisy (zejména tedy i informace nad rámec identifikačních údajů, zejména informace o smyslu a účelu obchodního vztahu a informace o původu prostředků),
    - rozsah a obsah průběžné identifikace a kontroly klienta způsobem zohledňujícím související rizika;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro kontrolu důvodnosti zjednodušené kontroly klienta a výjimky z identifikace a kontroly klienta;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, kdy při změně právní úpravy v oblasti AML/CFT ověřuje, zda informace o klientech stále splňují požadavky nové právní úpravy, a případně zajistí nápravu;
- Případná automatizovaná realizace průběžné kontroly klienta či jejích částí je podložena odůvodněním, jakým způsobem prováděná průběžná kontrola klienta ve svém celku zajišťuje úplné naplnění obsahu a smyslu a účelu průběžné identifikace a kontroly klienta (zejm. tedy jakým způsobem je zaručena pravdivá a úplná aktualizace všech relevantních informací, nejen identifikačních údajů);

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanovenu odpovědnost za provádění průběžné identifikace a kontroly klienta i za zajištění správného stavu, včetně příslušných mechanismů pro její vymáhání (např. stanovené KPIs příslušných pracovníků);
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy zajišťující včasné dodržení zavedených lhůt, zejména zajištění včasných upozornění a postupných eskalačních kroků;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje kontrolní mechanismy ohledně dodržování zavedených lhůt a postupů k provádění průběžné kontroly klienta;
- Instituce provádí revizi rizikového profilu klienta způsobem umožňujícím rekonstruovatelnost provedených posouzení, včetně odůvodnění;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro případ, že není možné provést průběžnou identifikaci a kontrolu klienta, zejména s ohledem na blokaci nakládání s prostředky klienta či případný off-boarding.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Uchovávání informací

- Průběžná kontrola klienta je prováděna rekonstruovatelně a všechna odůvodnění jsou náležitě uchována;

Identifikace a kontrola klienta

- Instituce zajišťuje, že všechny informace jsou dostupné a aktuální v rozsahu vyžadovaném právními předpisy;

Rizikově-orientovaný přístup ke klientovi

- Frekvence, obsah a rozsah průběžné kontroly klienta odpovídá identifikovaným rizikům;

Transakční monitoring

- Instituce promítne rizikové faktory a kategorie do nastavení scénářů transakčního monitoringu.

Zdroj ověření
• *Vnitřní předpisy instituce;* • *Agregovaný přehled klientů s uvedením data rizikové kategorie klienta a data poslední provedené kontroly klienta;* • *Vzorek klientských složek se zohledněním kategorií rizika;* • *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT, včetně nastavení přístupových oprávnění a uchovávání informací o provedených změnách;* • *Přehled nastavených kontrolních mechanismů;* • *Přehled výsledků uplatněných kontrol (např. generované reporty, reporty pro vedení instituce);* • *KPIs příslušných pracovníků;* • *Obsah školení pro příslušné pracovníky;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

3.4. Politicky exponované osoby

Právní požadavky	
Postupy k určování politicky exponovaných osob (PEP) při obchodu, při uzavírání obchodního vztahu i v jeho průběhu	§ 4 odst. 5, § 8 odst. 8 a § 54 odst. 8 AMLZ
Specifická opatření vůči PEP, včetně zjišťování majetku PEP, přiměřená riziku	§ 9, 9a a 15 AMLZ a § 9 AMLV, EBA/GL/2021/02, metodický pokyn FAÚ č. 7

Obsah ověření

- Instituce uplatňuje opatření vůči PEP v návaznosti na rizikově orientovaný přístup;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanovenou a uplatňuje definici PEP v souladu s požadavky právních předpisů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro rozpoznání PEP jako klientů a skutečných majitelů klientů (dále jen společně „PEP“) v souladu v souladu s požadavky právních předpisů, včetně
    - využívání vhodných nástrojů k identifikaci PEP (přiměřených k velikosti instituce a rozsahu její činnosti),
    - uplatnění postupů k rozpoznání PEP před navázáním obchodního vztahu či provedením jednorázového obchodu,
    - nastavení adekvátních lhůt pro průběžnou revizi statusu PEP u stávajících obchodních vztahů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje vůči PEP postupy k identifikaci a posouzení rizika, v návaznosti na které instituce přiřadí PEP rizikový profil v odpovídající z rizikových kategorií s vyšším rizikem; tento postup by měl být automatizovaný (pokud je to přiměřené velikosti instituce a rozsahu její činnosti); instituce přiřadí takový rizikový profil, který odpovídá konkrétnímu riziku, které představuje daný klient, využívané produkty a obchodní vztah;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanovena opatření vůči PEP, které uplatňuje; minimálně vůči PEP uplatňuje kromě standardní identifikace a kontroly klienta opatření vyžadovaná právními předpisy (zjišťování zdroje původu majetku, schvalování vedením instituce, aj.); tuto zesílenou kontrolu instituce uplatňuje způsobem a v rozsahu odpovídajícím konkrétnímu riziku identifikovanému v daném obchodním vztahu, zejména se zohledněním povahy klienta a poskytovaných služeb a produktů;
- Příslušní pracovníci jsou adekvátně proškolení, zejm. v případě využívání prohlášení klienta jako podpůrného zdroje informací jsou klientští pracovníci adekvátně obeznámeni s definicí PEP a rizikem souvisejícím s PEP.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Identifikace a kontrola klienta

- Instituce zjišťuje o klientovi všechny relevantní informace;

Rizikově-orientovaný přístup ke klientovi

- Instituce stanoví u PEP příslušnou rizikovou kategorii a nastaví přiměřeně navazující opatření;

Transakční monitoring

- Instituce adekvátně zohlední rizika související s PEP do nastavení scénářů transakčního monitoringu.

Zdroj ověření

• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;*
• *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;*
• *Agregovaný přehled klientského portfolia s vyznačením příznaku PEP a rizikové kategorie;*
• *Vzorek klientských složek, kde je*
  ○ *klient PEP;*
  ○ *skutečný majitel klienta PEP;*
• *Obsah školení v oblasti AML/CFT;*
• *Vzor prohlášení PEP pro klienty, pokud je využíváno;*
• *Pohovory s relevantními pracovníky, mj. i pracovníky v kontaktu s klienty (front-desk);*
• *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;*
• *Plán vnitřního auditu;*
• *Plán kontrol compliance;*
• *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

4. Transakční monitoring a hlášení podezřelých obchodů

4.1. Monitorování transakcí

Právní požadavky	
Nastavení scénářů pro monitoring transakcí - soulad s právními předpisy a hodnocením ML/FT rizik instituce; okruh pokrytých činností instituce, včetně vhodnosti způsobu případného využívání tzv. whitelistů[29]	§ 6, 9 odst. 2 písm. d) a 21 odst. 5 písm. a) AMLZ, dohledový benchmark č. 2/2023
Monitorovací systémy - generování alertů při splnění limitů a podmínek ve scénářích	§ 6, 9 odst. 2 písm. d) a 21 odst. 5 AMLZ, § 17b AMLV, dohledový benchmark č. 2/2023
Lhůty pro vygenerování alertů	§ 17a AMLV, dohledový benchmark č. 2/2023

Obsah ověření

Nastavení scénářů

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje scénáře pro monitoring transakcí, které

[29] Whitelisty rozumíme interní seznamy subjektů, které jsou automaticky vyřazeny z monitoringu.

  - jsou stanoveny v souladu s hodnocením rizik
  - zohledňují a řídí všechna relevantní rizika, kterým je instituce vystavena,
  - zohledňují rozdělení rizikových kategorií a
  - zajišťují pokrytí všech relevantních typologií;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje u scénářů limity, které jsou odůvodněné analýzou rizik a jsou relevantní pro daný klientský segment, využívaný produkt či službu, kategorii rizika a druh transakcí, na které se vztahují;
- Monitorování transakcí pokrývá všechny nabízené produkty a služby a všechny klientské segmenty;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro vytváření seznamů (whitelistů), jejich schvalování a revizi (pokud whitelisty využívá). Tyto postupy jsou v souladu s hodnocením rizik, revize je prováděna v častých odůvodněných pravidelných intervalech a rekonstruovatelně a jsou zavedeny kontrolní mechanismy pro jejich uplatňování (např. kontrola čtyř očí, schválení nadřízeným);
- Instituce pravidelně provádí analýzu nastavení scénářů transakčního monitoringu za účelem posouzení jeho účinnosti.

Generování alertů

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanovena a uplatňuje pravidla pro generování alertů, včetně lhůt pro jejich vygenerování, způsobem, který zajistí, že k vygenerování alertu dojde bezodkladně po splnění věcných kritérií pro jeho naplnění a současně je co nejblíže skutečnému datu provedení transakce/obchodu (přiměřeně sledované typologii ML/TF);
- Případné sčítání hodnoty za několik naplněných scénářů k vygenerování alertu je podloženo analýzou s odůvodněním, že tímto postupem nedochází k opominutí rizikových situací;
- Systém IS/IT pro monitorování transakcí generuje alerty při splnění podmínek ve scénářích.

Technické řešení

- Využívané technické řešení odpovídá velikosti a povaze činností instituce;
- Všechny relevantní informace dostupné instituci vstupují do transakčního monitoringu a příslušným pracovníkům jsou přehledně k dispozici;
- Příslušní pracovníci rozumí nastavení technického řešení pro transakční monitoring;
- Technické řešení transakčního monitoringu zajišťuje auditní stopu rozhodovacích procesů;
- Dochází pravidelně k ověření kvality prostředí IS/IT u transakčního monitoringu.

Manuální monitoring

- V případě, že instituce pro některé oblasti své činnosti využívá manuální monitorování transakcí, pak má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy
  - pro realizaci tohoto manuálního monitorování, včetně kritérií pro identifikaci podezřelosti,
  - určující odpovědnost příslušných pracovníků pověřených realizací manuálního monitorování transakcí;
- Příslušní pracovníci jsou adekvátně proškolení, zejm. v případě využívání pracovníků jiných útvarů než compliance pro monitorování první linie (např. pracovníci oddělení investičních nebo

úvěrových obchodů) dochází k adekvátnímu proškolení na rizika a povinnosti v oblasti AML/CFT.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Hodnocení rizik

- Instituce vychází při nastavení transakčního monitoringu z rizik identifikovaných v hodnocení rizik a identifikovaná rizika tak řídí;

(Průběžná) identifikace a kontrola klienta

- Instituce má o klientovi k dispozici všechny relevantní informace;

Rizikově-orientovaný přístup ke klientovi

- Instituce nastaví scénáře transakčního monitoringu se zohledněním rizikových faktorů a kategorií;

Šetření vygenerovaných alertů, navazující postupy v případě podezření

- Analýza účinnosti transakčního monitoringu pokrývá systém pro sledování transakcí jako celek.
- Instituce má nastavený účinný proces pro šetření vygenerovaných alertů, který zajišťuje jejich náležité prověření za účelem identifikace případného podezření.

Zdroj ověření[30]

• *Vnitřní předpisy, včetně*
  ○ *přehledu scénářů,*
  ○ *popisu scénářů a jejich limitů,*
  ○ *zdůvodnění scénářů;*
• *Dokumentace k nastavení scénářů, prahů a jejich změn;*
• *Analýza účinnosti nastavení transakčního monitoringu a jednotlivých scénářů;*
• *Přehled všech alertů s uvedením relevantních informací (datum a čas vygenerování, scénář, systém transakčního monitoringu - v případě využívání více systémů k sledování transakcí);*
• *Vzorek alertů ze všech systémů transakčního monitoringu (i z oblastí, kde transakční monitoring probíhá manuálně);*
• *Vzorek transakcí, které splňují kritéria pro vygenerování alertu;*
•
• *Analýza falešně pozitivních alertů v kontextu účinnosti transakčního monitoringu a využití kapacit;*
• *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;*
• *Pohovory s relevantními pracovníky a vedoucími osobami;*
• *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;*
• *Plán vnitřního auditu;*
• *Plán kontrol compliance;*
• *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

[30] V případě potřeby hlubšího ověření lze rovněž systém pro transakční monitoring testovat uměle vytvořenými transakcemi odpovídajícími typologiím z hodnocení rizik s cílem ověřit, zda by došlo k jejich zachycení.

4.2. Šetření vygenerovaných alertů

Právní požadavky	
Postupy a procesy pro vyhodnocení a šetření alertů – nastavení a účinnost	§ 6, 9 odst. 2 písm. d) a 18 AMLZ, § 17, 17a a 17b AMLV, dohledový benchmark č. 2/2023

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro vyhodnocování a šetření alertů, včetně posouzení podezřelosti;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje odpovědnosti a rozhodovací pravomoci týkající se šetření alertů, zejména v případě šetření alertů v několika úrovních;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro provádění prioritizace šetření alertů, zejména se zohledněním rizika;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy zajišťující kvalitu a hloubku šetření alertů a rozsah požadovaných vysvětlení a odůvodnění, včetně stanovení kontrolních mechanismů (např. pravidelných reportů), vypracování pravidelných analýz a určení odpovědnosti příslušných pracovníků;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy zajišťující včasnost šetření alertů, včetně stanovení kontrolních mechanismů (např. pravidelných reportů), vypracování pravidelných analýz a určení odpovědnosti příslušných pracovníků;
- V případě využívání více než jednoho řešení pro monitorování transakcí jsou všechny informace přehledně dostupné příslušným pracovníkům napříč systémy
- Využívaný/é systém/y IS/IT umožňuje/í přístup k informacím nezbytným pro šetření alertu zajišťující jejich rychlé a přehledné vyhledávání a zobrazení, umožňující účinné šetření alertů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro dokumentaci procesu a výsledků šetření alertů k zajištění jejich rekonstruovatelnosti;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro nakládání s klientem v době, kdy dochází ke zjišťování nezbytných informací od klienta (zejm. s ohledem na posouzení délky prodlevy, nestandardnosti chování klienta a rizikovosti situace).

Provazby na jiné posuzované oblasti

(Průběžná) identifikace a kontrola klienta

- Instituce má o klientovi k dispozici všechny relevantní informace;

Rizikově-orientovaný přístup ke klientovi

- Instituce při stanovení priorit šetření alertů zohledňuje rizikové faktory a kategorie;

Monitorování transakcí

- Analýza účinnosti transakčního monitoringu pokrývá systém pro sledování transakcí jako celek.
- Instituce má účinně nastavený systém pro identifikaci neobvyklých transakcí, včetně zajištění jejich včasného generování.

Zdroj ověření
• *Vnitřní předpisy;* • *Analýza/reporty účinnosti transakčního monitoringu;* • *Přehled vygenerovaných alertů, mj. s uvedením data a času vygenerování alertu a jeho uzavření, způsobem i odůvodněním vyřešení alertu a osoby odpovědné za vyřešení alertu;* • *Vzorek vygenerovaných alertů včetně souvisejících relevantních informací (např. komunikace instituce s klientem, dokumentace k transakci doložená klientem);* • *Reporty pro vedení instituce s informacemi o transakčním monitoringu;* • *Přehled kontrolních mechanismů;* • *KPIs příslušných pracovníků;* • *Informace o školení příslušných pracovníků;* • *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

4.3. Navazující postupy v případě identifikace podezření

Právní požadavky	
Postupy k včasnému oznámení podezřelého obchodu (OPO)	§ 6, 9b, 18 a 19 AMLZ
Postupy k naplnění obsahových náležitostí OPO	§ 18 AMLZ
Postupy pro odklad splnění příkazu klienta	§ 20 AMLZ
Postupy navazující na identifikaci a oznámení podezření s ohledem na přístup k příslušnému klientovi	§ 7 odst. 6 AMLV

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro podání OPO FAÚ, tyto postupy zajišťují alespoň:
    - bezodkladnost podání OPO,
    - obsahové náležitosti OPO a
    - mlčenlivost o všech náležitostech souvisejících s OPO;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro určení situací, kdy je nezbytná aplikace odkladu splnění příkazu klienta, a navazující postupy, včetně lhůt;

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje odpovědnosti a pravomoci v procesu identifikace a oznamování podezřelých obchodů, aplikace odkladu splnění příkazu klienta, včetně navazujících postupů;
- Instituce uchovává všechny dokumenty a záznamy o rozhodování v kontextu oznamování podezřelých obchodů tak, že je zajištěna zpětná rekonstruovatelnost;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro neprovedení kontroly klienta, pokud by její provedení mohlo zmařit / ohrozit šetření podezřelého obchodu (tzv. tipping-off), včetně podání souvisejícího OPO a navazujících postupů vůči klientovi po jeho podání;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy, kterými je zajištěno adekvátní zohlednění identifikovaného podezření v rámci obchodního vztahu a navazujících postupech vůči předmětnému klientovi napříč jeho obchodními vztahy i vůči souvisejícím obchodním vztahům.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Identifikace a kontrola klienta

- Instituce má zavedeny postupy k zabránění tzv. tipping-off i navazující postupy.

Monitorování transakcí a šetření vygenerovaných alertů

- Instituce má zavedený účinný systém pro odhalování podezření.

Navazující postupy v případě identifikace sankčního prvku

- Identifikace sankčního prvku je vždy hlášena FAÚ jako podezřelý obchod.

Zdroj ověření
• *Vnitřní předpisy;* • *Vzorek OPO;* • *Vzorek OPO, u nichž bylo odloženo splnění příkazu;* • *Agregovaný přehled klientského portfolia s uvedením rizikové kategorie, a zda bylo podáno v souvislosti s klientem OPO;* • *Vzorek klientských složek, kde bylo v souvislosti s klientem podáno OPO;* • *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

5. Implementace sankčních opatření

5.1. Identifikace sankčního prvku

Právní požadavky	
Postupy k identifikaci sankčního prvku, okruh zohledňovaných mezinárodních sankcí, včetně sankčních seznamů	§ 2 zákona č. 69/2006 Sb., § 6 odst. 2, § 8 odst. 8, § 9 odst. 2 a § 21 AMLZ, § 12 AMLV, metodický pokyn FAÚ č. 5, dohledový benchmark č. 2/2018
Předměty kontroly na sankční prvek - okruh osob, druhy polí platebních zpráv a kontrolovaných platebních systémů (SWIFT, SEPA a CERTIS)	§ 6 odst. 2 AMLZ, § 12 AMLV, dohledový benchmark č. 2/2018
Prošetřování alertů potenciální shody na sankční seznamy z informačního systému – způsob, lhůty, účinnost	§ 12 AMLV, dohledový benchmark č. 2/2018

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje ucelené postupy k implementaci relevantních mezinárodních sankcí;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k určení všech přímo účinných sankčních seznamů, k provádění jejich aktualizace a k jejich implementaci (instituce využívá všechny přímo účinné seznamy a v aktuální verzi), tyto postupy probíhají bezodkladně;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro rozpoznání subjektů uvedených na sankčních seznamech (sankční screening), tyto postupy zajišťují, že:
    - vždy dojde k rozpoznání subjektů uvedených na sankčních seznamech při změně seznamu,
    - vždy dojde k rozpoznání subjektů uvedených na sankčních seznamech při změně relevantních osob v portfoliu instituce či před vznikem obchodního vztahu/provedením jednorázového obchodu,
    - probíhají u všech relevantních procesů (mj. jednorázové obchody, platební styk, hotovostní transakce, vznik obchodního vztahu) a relevantních osob (klienta, skutečného majitele, osob ve vlastnické struktuře, disponentů, protistran transakcí, osob v dodavatelsko-odběratelských vztazích vůči instituci, atd.)
    - zavedené procesy probíhají bezodkladně,
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k prošetřování alertů či jinak identifikovaných potenciálních shod na sankce a proces rozhodnutí, zda se jedná o shodu či nikoliv;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy navazující na identifikaci shody na sankční seznamy, tyto postupy vždy naplňují alespoň požadavky právních předpisů:
    - je zajištěno, že nejsou zpřístupněny žádné prostředky (blokování všech prostředků),
    - je provedeno hlášení OPO FAÚ,
    - je aplikován rizikový faktor;

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje odpovědnosti a povinnosti pracovníků v rámci postupů týkajících se oblasti mezinárodních sankcí;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k implementaci mezinárodních sankcí v rámci všech obchodních činností instituce, včetně např. hotovostních přepážek či jiných jednorázových obchodů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k implementaci i všech jiných než jmenných sankcí;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k implementaci mezinárodních sankcí způsobem, který zajišťuje, že jednotlivé procesy jsou zdokumentované a rekonstruovatelné;
- Instituce má k dispozici přiměřené a dostatečné technické řešení k implementaci mezinárodních sankcí adekvátně velikosti a povaze její činnosti, přičemž
    - toto technické řešení zajišťuje zpracování všech relevantních informací,
    - příslušní pracovníci rozumí jeho nastavení a mohou ho adekvátně ovlivnit,
    - technické nastavení přiměřeně zajišťuje účinnost systému (např. nastavení tzv. fuzzy logiky negativně neovlivňuje účinnost rozpoznání relevantních osob);
- Instituce má k dispozici personální kapacity k implementaci mezinárodních sankcí, které jsou dostatečné, a má zavedeny postupy k zajištění, že všichni relevantní pracovníci mají odpovídající expertízu specificky pro oblast mezinárodních sankcí (včetně např. pracovníků na hotovostní přepážce).

Provazby na jiné posuzované oblasti

Identifikace a kontrola klienta na začátku i v průběhu obchodního vztahu

- Instituce má k dispozici všechny nezbytné informace o klientech a jiných relevantních osobách.

Navazující postupy v případě identifikace sankčního prvku

- Instituce má zavedené ucelené postupy k implementaci mezinárodních sankcí, od odhalení sankčního prvku po aplikaci navazujících postupů.

Zdroj ověření
• *Vnitřní předpisy;* • *Seznam implementovaných mezinárodních sankcí;* • *Seznam změn využívaného seznamu a jejich dat;* • *Přehled tzv. sankčních alertů;* • *Vzorek tzv. sankčních alertů;* • *Záznamy o provedených šetřeních a rozhodnutích, a to včetně odůvodnění;* • *Testování klientského portfolia/transakcí oproti sankčním seznamům (kontrola systému v testovacím prostředí na uměle vytvořených klientech/transakcích), včetně ověření nastavení tzv. fuzzy logiky;* • *Smlouvy s poskytovatelem komerčního řešení;* • *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;* • *Obsah školení pro příslušné pracovníky, seznam školení a jejich účastníků;* • *Pohovory s relevantními pracovníky, včetně pracovníků implementujících jiné než jmenné sankce, pracovníků na pokladně, atd.;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;*

• *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

5.2. Navazující postupy v případě identifikace sankčního prvku

Právní požadavky	
Postupy pro plnění zákonné oznamovací povinnosti	§ 10 zákona č. 69/2006 Sb. a § 6 odst. 2 a 18 AMLZ, metodický pokyn FAÚ č. 4
Pravidla a postupy k dalšímu postupu vůči klientovi pro případ pozitivního nálezu	§ 10 a 11 zákona č. 69/2006 Sb., § 6 odst. 2 a § 18 AMLZ, § 9 a 12 AMLV, metodický pokyn FAÚ č. 1

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy při identifikaci sankčního prvku;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy při identifikaci sankčního prvku pro podání OPO, jeho náležitosti a obsažené informace;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje povinnosti, pravomoci, rozhodovací role a zodpovědnosti příslušných pracovníků, včetně zajištění jejich expertízy a znalostí.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Navazující postupy v případě identifikace podezření

- Identifikace sankčního prvku je vždy hlášena FAÚ jako podezřelý obchod.

Identifikace sankčního prvku

- Instituce má zavedené ucelené postupy k implementaci mezinárodních sankcí, od odhalení sankčního prvku po aplikaci navazujících postupů.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Vzorek klientů s identifikovaným sankčním prvkem;* • *Vzorek sankčních alertů (true i false hits) a způsob jejich řešení;* • *Obsah školení pro příslušné pracovníky, seznam školení a jejich účastníků;* • *Pohovory s relevantními pracovníky, včetně pracovníků implementujících jiné než jmenné sankce, pracovníků na pokladně, atd.;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

6. Ostatní

6.1. Korespondenční bankovnictví

Právní požadavky	
Zákaz poskytování korespondenčních vztahů tzv. „shell banks“[31] (přímo či nepřímo) a institucím, které neuplatňují opatření v oblasti AML/CFT alespoň rovnocenná požadavkům práva EU	§ 25 odst. 1 AMLZ
Postupy pro zjišťování informací ke korespondenčnímu vztahu a jejich aktualizaci	§ 25 odst. 2 a 4 AMLZ
Povinnost zdokumentovat vzájemné povinnosti a odpovědnost z hlediska AML/CFT v souvislosti s korespondenčním vztahem; souhlas statutárního orgánu nebo vedoucího pobočky instituce před založením korespondenčního vztahu	§ 25 AMLZ, § 13 odst. 1 AMLV
Povinnosti stanovené pro korespondenční vztah, opatření zesílené kontroly klienta	EBA/GL/2021/02
Přístup k informacím o klientech respondenční instituce v případě tzv. payable-through-accounts[32]	§ 13 odst. 2 AMLV
Postupy k provádění průběžné kontroly respondenční instituce	§ 13 odst. 3 AMLV

Obsah ověření

- Instituce má v hodnocení rizik nastavený rizikový apetit poskytovaného korespondenčního bankovnictví, včetně
    - zákazu přijímat jako respondenční instituce tzv. shell banks,
    - postupů k posouzení přípustnosti klientů (respondenčních institucí);
    - postupů k posouzení přípustnosti tzv. nested accounts[33].
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy ke zjišťování detailních informací o respondenčních institucích, zejména o kvalitě dohledu, kterému podléhají, případných správních řízení vedených vůči nim a kvalitě opatření, která uplatňují;

[31] Instituce, která je zapsána do obchodního nebo obdobného rejstříku v zemi, v níž není fyzicky přítomna ani se zde nenachází její skutečné vedení, a která není přičleněna k žádné regulované finanční skupině.
[32] Korespondenční vztah, který umožňuje přístup klientů respondenční instituce ke korespondenčnímu účtu.
[33] Princip, kdy respondent umožní jiné finanční instituci přístup ke svému korespondenčnímu účtu. „Vnořená“ finanční instituce tak získává výhodu korespondenčního statutu, aniž by měla navázaný vlastní korespondenční vztah s korespondentem. Dochází tedy k „řetězení“ korespondečních bankovních vztahů, kdy klienti „vnořené“ finanční instituce využívají produkt poskytovaný korespondentem respondentovi (aniž by s kterýmkoliv z nich měli obchodní vztah).

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k uzavírání smluvního vztahu o poskytování korespondenčního bankovnictví, včetně
    - určení rozhodovacích pravomocí,
    - procesu uzavírání těchto smluv,
    - obsahu smluv, kde jsou minimálně upraveny všechny vzájemné povinnosti a odpovědnosti, způsob kontroly jejich plnění;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k řízení ML/FT rizik způsobem odpovídajícím tomuto druhu klientů a jejich specifických vlastností, včetně
    - plnění průběžné kontroly klienta, zejména aktualizace informací, které instituce o klientovi drží,
    - kontrol plnění vzájemných povinností a kvality uplatňovaných opatření v oblasti AML/CFT,
    - sledování transakcí (nastavení transakčního monitoringu), včetně přiměřeného nastavení tzv. look-through přístupu k monitorování transakcí klientů klienta,
    - přístupu k informacím o klientech klienta v případě tzv. payable-through-accounts;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje kontrolní mechanismy na dodržování podmínek a povinností uložených respondenční instituci (včetně v relevantních případech i testování kontrolního prostředí institucí na místě);
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje obdobné postupy u všech korespondenčních vztahů v širším slova smyslu, tedy i u vztahů s jinými finančními institucemi.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Hodnocení rizik

- Instituce má vyhodnocená rizika a nastavený rizikový apetit v souvislosti s poskytováním korespondenčního bankovnictví;

Identifikace a kontrola klienta

- Instituce má nastaveny postupy způsobem zajišťujícím, že má dostatečné informace o klientech;

Monitorování transakcí a šetření vygenerovaných alertů

- Instituce má zavedeny účinné postupy pro sledování transakcí uskutečňovaných v rámci korespondenčního bankovnictví za účelem identifikace případných podezření;

Školení

- Instituce zajišťuje, že relevantním pracovníkům bylo poskytnuto cílené školení zaměřené na korespondenční bankovnictví.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce, včetně hodnocení rizik;* • *Vzorek smluv o poskytování korespondenčního bankovnictví a dokumentace potvrzující jejich schválení a přijetí, včetně např. stanoviska útvaru AML;*

- *Přehled a vzorek dožádání informací od instituce jejími korespondenčními institucemi;*
- *Přehled a vzorek dožádání informací institucí od jejích respondenčních institucí;*
- *Dokumentace provedených kontrol u jednotlivých respondenčních institucí před navázáním obchodního vztahu;*
- *Dokumentace provedené průběžné kontroly u jednotlivých respondenčních institucí v průběhu obchodního vztahu včetně zhodnocení reálně prováděného platebního styku/transakcí, zejm. v porovnání s informacemi o zamýšlené podobě platebního styku;*
- *Organizační řád, včetně popisu role a odpovědností příslušných osob;*
- *Pohovory s relevantními pracovníky;*
- *Obsah školení pro příslušné pracovníky, seznam školení a jejich účastníků;*
- *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;*
- *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;*
- *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;*
- *Plán vnitřního auditu;*
- *Plán kontrol compliance;*
- *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

6.2. Požadavky týkající se informací doprovázejících platební převody

Právní požadavky	
Informace doprovázející platební převody - postupy v roli odesílající instituce	čl. 4 – 6 a 10 TFR
Informace doprovázejících platební převody - postupy v roli přijímající či zprostředkující instituce	čl. 7 a 8 a 10 až 12 TFR
Postupy vůči problematickým protistranám u platebních převodů	čl. 8 a 12 TFR

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k naplnění požadavků na informace doprovázející převody peněžních prostředků včetně ověřování informací pro situace, kdy je v roli odesílající instituce, zejména postupy k zajištění, že
    - převody peněžních prostředků doprovází požadované informace o příjemci, plátci a transakci,
    - před provedením transakce ověří správnost uvedených informací,
    - neprovede transakce bez naplnění výše uvedených povinností, ledaže to umožňují relevantní právní předpisy;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k naplnění požadavků na informace doprovázející převody peněžních prostředků pro situace, kdy je v roli přijímající instituce, zejména postupy k
    - ověření, zda převody peněžních prostředků skutečně doprovází požadované informace,

  - rozhodnutí o provedení, odmítnutí či pozastavení převodů peněžních prostředků, u nichž chybí požadované informace či nejsou úplné,
  - k přijetí opatření vůči poskytovateli platebních služeb, u kterého opakovaně došlo k nedodání požadovaných informací, včetně oznámení orgánů příslušnému k dohledu v oblasti AML/CFT;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k naplnění požadavků na informace doprovázející převody peněžních prostředků, a to pro situace, kdy je v roli zprostředkující instituce, zejména postupy k
  - zajištění, že všechny informace doprovázející převod peněžních prostředků zůstaly u převodu uchovány i nadále,
  - ověření, zda převody peněžních prostředků skutečně doprovází požadované informace,
  - rozhodnutí o provedení, odmítnutí či pozastavení převodů peněžních prostředků, u nichž chybí požadované informace či nejsou úplné,
  - k přijetí opatření vůči poskytovateli platebních služeb, u kterého opakovaně došlo k nedodání požadovaných informací, včetně oznámení orgánů příslušnému k dohledu v oblasti AML/CFT;
- Instituce má jednoznačně stanoveny odpovědnosti a povinnosti pracovníků a příslušných útvarů k naplnění požadavků na informace doprovázející převody peněžních prostředků.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Uchovávání informací

- Instituce uchovává informace doprovázející převody peněžních prostředků.

Identifikace a kontrola klienta

- Instituce má k dispozici o klientovi všechny potřebné informace.

Transakční monitoring

- Instituce provádí monitorování všech relevantních převodů peněžních prostředků.

Implementace mezinárodních sankcí

- Instituce provádí kontroly k identifikaci sankčního prvku u všech relevantních informací doprovázejících převody peněžních prostředků.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Vzorek převodů peněžních prostředků;* • *Přehled žádostí o informace odeslaných jiných institucím i obdržených od jiných institucí, včetně uvedení informací o datu žádostí a způsobu a datu jejich vyřízení;* • *Vzorek žádostí o informace odeslaných jiným institucím;* • *Vzorek žádostí o informace obdržených od jiných institucí;* • *Popis pracovní činnosti příslušných pracovníků;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Dokumentace i skutečné nastavení příslušného systému IS/IT;*

• *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

6.3. Mlčenlivost

Právní požadavky	
Postupy k zajištění mlčenlivosti	§ 38 AMLZ

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy zajišťující, že bude zachována mlčenlivost o skutečnostech týkajících se:
    - šetření a oznámení podezřelého obchodu,
    - dožádání FAÚ a plnění součinnosti vůči FAÚ.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Pohovory s příslušnými pracovníky;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

6.4. Zjištění nesrovnalosti

Právní požadavky	
Postupy pro případ zjištění nesrovnalosti	§ 15a AMLZ

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy ke zjištění případných nesrovnalostí podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy k aplikaci navazujících opatření pro případy, kdy má důvodně za to, že při provádění kontroly klienta zjistila nesrovnalost podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů, včetně postupů

- k upozornění klienta;
- pro případy, kdy klient nesrovnalost podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů neodstraní nebo nevyvrátí;
- pro situace pro neuplatňování stanoveného postupu v případě udělení takového pokynu instituci ze strany FAÚ;

- Instituce má jednoznačně stanoveny odpovědnosti a povinnosti pracovníků a příslušných útvarů k naplnění požadavků souvisejících se zjištěním nesrovnalostí.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Identifikace a kontrola klienta

- Postupy kontroly klienta zajišťují identifikaci případných nesrovnalostí;
- Navazující postupy k řešení identifikovaných nesrovnalostí jsou provázány s postupy k zajištění úplnosti a správnosti informací v rámci kontroly klienta.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce;* • *Přehled identifikovaných nesrovnalostí s uvedením mj. data identifikace nesrovnalosti, data a způsobu jejich vyřešení;* • *Vzorek identifikovaných nesrovnalostí;* • *Vzorek klientů – právnických osob s uvedením jejich skutečných majitelů;* • *Popis pracovní činnosti příslušných pracovníků;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*

6.5. Informační povinnost vůči ČNB

Právní požadavky	
Postupy pro bezodkladné informování ČNB v případě operací s vybranými rizikovými protistranami nebo zeměpisnými oblastmi	§ 115 vyhlášky č. 163/2014 Sb. a Dohledový benchmark č. 4/2022
Postupy pro bezodkladné informování ČNB o možném významném ohrožení reputace	§ 116 vyhlášky č. 163/2014 Sb. a Dohledový benchmark č. 4/2022

Obsah ověření

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro informování ČNB v případech, kdy uzavřela ujednání či je jinak aktivní vůči protistraně nebo ve státě, které jsou netransparentní nebo rizikové, včetně uvedení obsahu takového oznámení;

- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje postupy pro informování ČNB, pokud zaznamená možné významné ohrožení reputace (zejména v souvislosti s trestnou činností, která může ohrozit či ohrožuje výkon její činnosti, či významném trendu v oblasti AML/CFT);
- Instituce má jednoznačně stanoveny odpovědnosti a povinnosti pracovníků a příslušných útvarů k naplnění požadavků souvisejících se informováním ČNB o operacích s rizikovými protistranami či zeměpisnými oblastmi i identifikovaném (možném) významném ohrožení reputace.

Provazby na jiné posuzované oblasti

Hodnocení rizik

- Instituce zohlední ve svém hodnocení rizik všechny situace, které by mohly ovlivnit či ovlivňují její ML/FT rizika a provedené úvahy zdokumentuje;
- Instituce má ve vnitřních předpisech stanoveny a uplatňuje navazující postupy k řízení rizik vyplývajících z operací s rizikovými protistranami či zeměpisnými oblastmi i identifikovaného (možného) významného ohrožení reputace;

Interní kontrolní mechanismy

- Komunikační a kontrolní mechanismy instituce zajišťují, že řídicí a kontrolní orgány jsou včas a úplně informovány o operacích s rizikovými protistranami či zeměpisnými oblastmi i možném významném ohrožení reputace.

Zdroj ověření
• *Relevantní vnitřní předpisy instituce, včetně hodnocení rizik;* • *Přehled oznámení odeslaných ČNB;* • *Vzorek oznámení odeslaných ČNB;* • *Popis pracovní činnosti příslušných pracovníků;* • *Pohovory s relevantními pracovníky;* • *Zápisy z jednání řídicích, poradních a kontrolních orgánů a výborů instituce s projednávanou problematikou AML/CFT včetně dokumentace, kterou měli členové pro jednání k dispozici;* • *Interní zprávy zpracovávané o problematice AML/CFT, zejm. pro vedoucí orgány a pracovníky (v instituci a ve skupině), včetně hodnotící zprávy;* • *Zprávy předchozích vnitřních/externích auditů a compliance instituce i skupiny, jsou-li k dispozici;* • *Plán vnitřního auditu;* • *Plán kontrol compliance;* • *Zprávy o výsledcích relevantních dohledových šetření/kontrol.*